

KRİPTO PARA BİLİNİRLİK VE ALGI ARAŞTIRMASI

EKİM 2024

PARİBU

Bu araştırma
FutureBright Group
tarafından Paribu
adına yapılmıştır.

İçindekiler

Önsöz	3
Son 1 yılda neler oldu?	4
Bilinirlik (1-6)	5
Deneyim (7-18)	12
Teknoloji (19-20)	25
Demografi (21-24)	28
Öne çıkanlar	33
Araştırma aşamaları ve takvim	34
Amaç, yöntem, örneklem, iller	35

Önsöz

“Kripto Para Bilinirlik ve Algı Araştırması”, Türkiye’de kripto paraların bilinirliğini, algısını, onlara dair beklenti ve motivasyonları tespit etmek amacıyla bu yıl beşinci kez gerçekleştirildi. Araştırma, Paribu ve FutureBright Group iş birliğiyle 12 Temmuz - 17 Eylül 2024 tarihleri arasında yapıldı.

Kripto para ekosistemi açısından 2024, finansal kurumların adaptasyonunun arttığı bir yıl oldu. ABD’de spot Bitcoin ve Ethereum ETF’leri kabul edildi ve işlem görmeye başladı. Avrupa’da yatırımcıları korumak ve finansal istikrarı sağlamak amacıyla onaylanan Kripto Varlık Piyasaları Yönetmeliği’nin (MiCA) stabil kripto paralar ile ilgili kısmı yürürlüğe girdi. Türkiye’de ise kripto varlık hizmet sağlayıcıları için regülasyon dönemi başladı.

Türkiye’de kripto paralara dair yapılan ve “en kapsamlı” olma niteliği taşıyan bu araştırma ile potansiyel ve mevcut kullanıcıların, sektöre yönelik algıları tespit edildi. Araştırma kapsamında elde edilen 24 önemli sonuç; bilinirlik, deneyim, teknoloji ve demografi olmak üzere 4 ana başlık altında toplandı.

Araştırma sonuçları, ekosistemde yaşanan gelişmeler ışığında kullanıcıların algı ve yaklaşımlarına dair objektif veri sunarken sektörü geliştirmeye yönelik öncülleri de ortaya koyuyor.

Paribu

Son 1 yılda neler oldu?

10 Ocak 2024'te ABD'de yatırımcıların doğrudan satın almadan Bitcoin yatırımlarına başlamalarına olanak sağlayan spot Bitcoin ETF'leri kabul edildi. Kabulünden kısa bir süre sonra bu fonlar ABD'deki büyük finansal kurumların portföylerinde yer almaya başladı.

19 Nisan 2024'te 4 senede bir gerçekleşen Bitcoin yarılanması tamamlandı.

30 Haziran 2024'te Avrupa'da onaylanan Kripto Varlık Piyasaları Yönetmeliği'nin (MiCA) stabil kripto paralar ile ilgili kısmı yürürlüğe girdi.

23 Temmuz 2024'te ABD'de spot Ethereum ETF'leri işlem görmeye başladı.

27 Temmuz 2024'te kripto varlık yasa tasarısı TBMM'den geçerek yasalaştı. Böylelikle, Türkiye'de faaliyet gösterecek kripto varlık hizmet sağlayıcılar için regülasyon süreci başlamış oldu.

ABD başkanlık seçimlerinde ilk kez kripto paralar önemli bir gündem oldu.

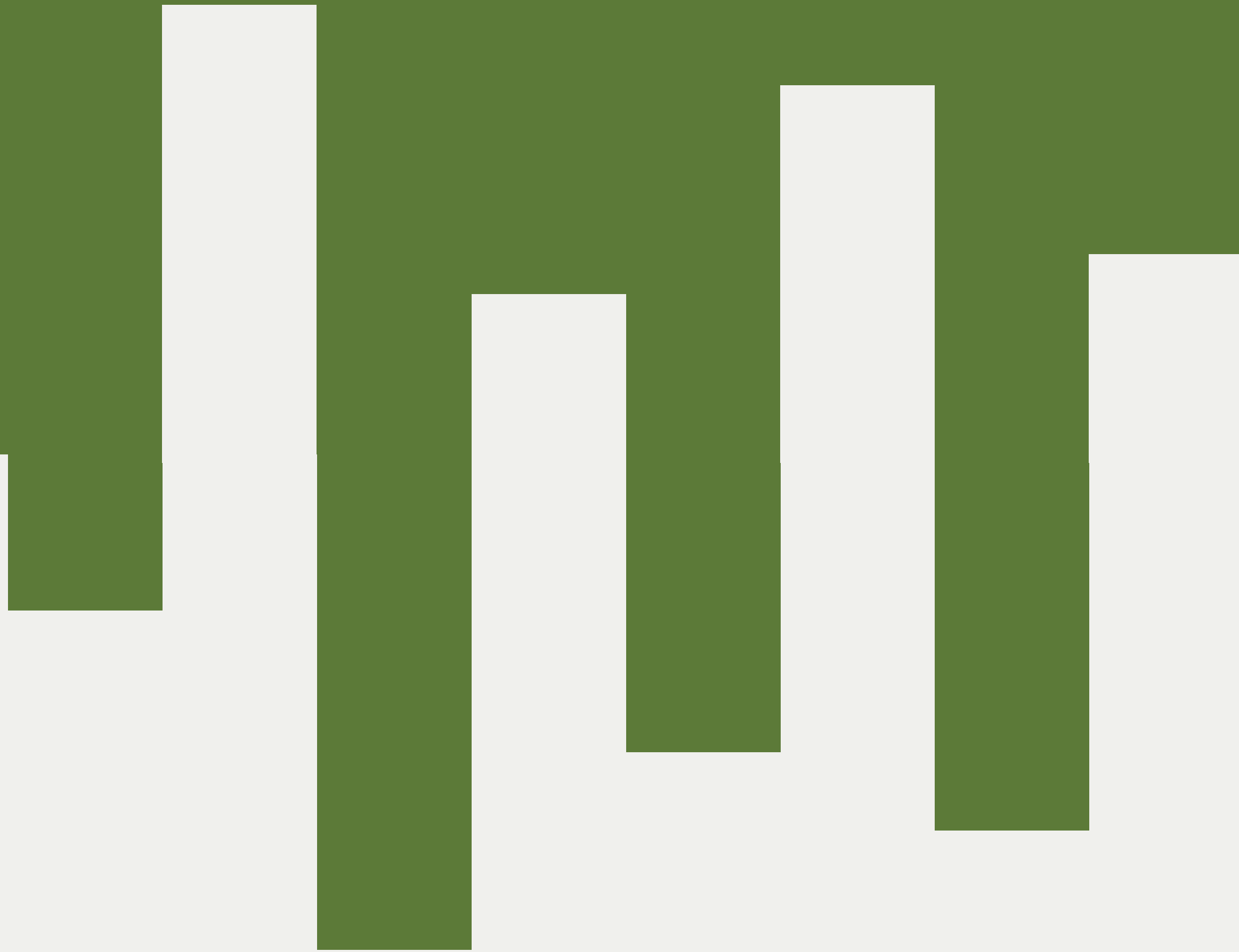
BTC, 2024 yılında tüm zamanların en yüksek seviyesi olan 73 bin 777 dolara ulaştı. Araştırma sırasında en yüksek fiyatı 70 bin 80 dolardı.

BTC'nin 2024 yılında en düşük fiyatı 38 bin 555 dolarken, araştırma sırasında en düşük fiyatı 49 bin dolardı.

Tüm bu gelişmeler, bilinirlik, deneyim, teknoloji ve demografi olmak üzere 4 başlıkta araştırma raporuna yansdı.

Bilinirlik

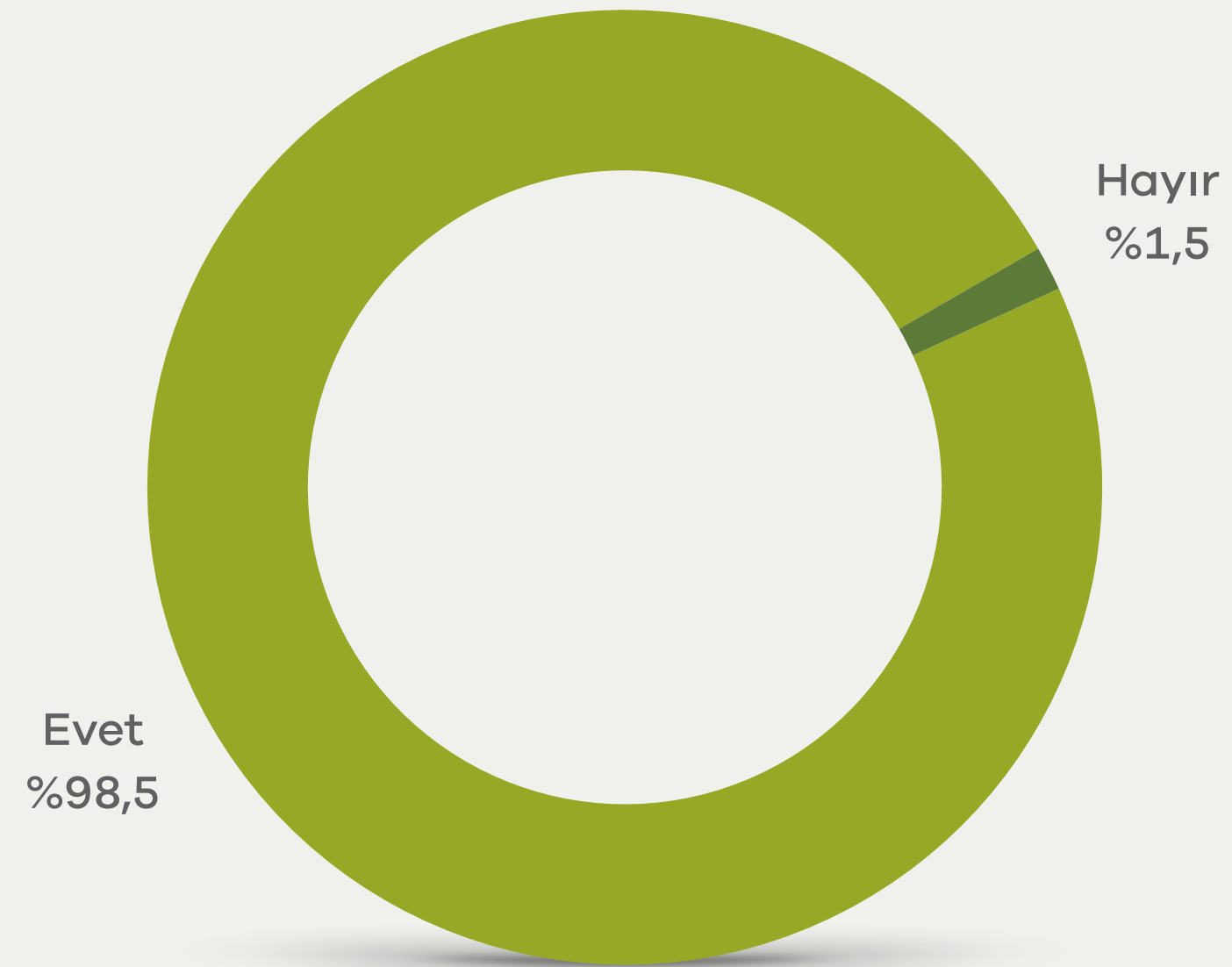
—

1 Kripto paraları duymayan kalmadı

Kripto parayı duyanların oranı bu yıl da yüzde 99. Bu oran 2022'de yüzde 77, 2023'te ise yüzde 99'du.

? Kripto para kavramını daha önce duydunuz mu?

Kripto para kavramını duyanlar

2024	99
2023	99
2022	77
2021	70
2020	16

BAZ: 3483

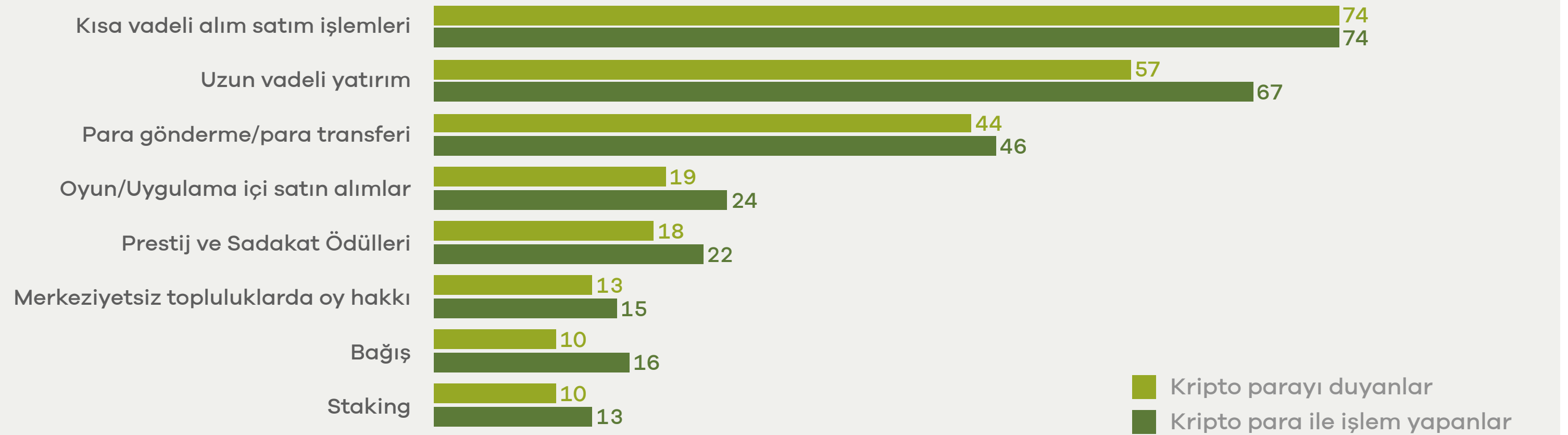
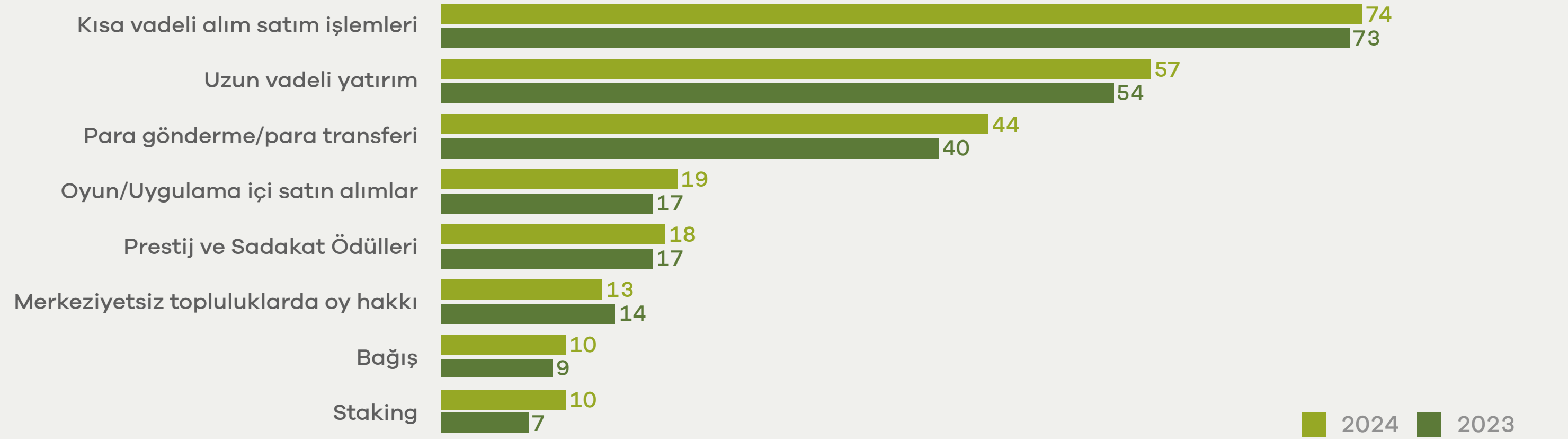
2

Kripto paralar en çok kısa vadeli alım satım ile biliniyor

Her 4 kişiden 3'ü kripto paraları, kısa vadeli alım satım işlemi için kullanıyor. Kripto paralarla işlem yapanlarda da bu oran aynı.

Kısa vadeli alım satım işlemlerini, yüzde 57 ile uzun vadeli yatırım ve yüzde 44 ile para transferi takip ediyor.

? Kripto paranın kullanım amaçlarını biliyor musunuz?

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar. BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

3

Kripto paraların en büyük avantajları işlem hızı ile kolay saklanması

Kripto parayı duyanların yüzde 75'ine göre, kripto paraların en büyük avantajları, işlemlerin hızlı olması ile saklama ve taşıma kolaylığı.

Kripto parayı duyan her 10 kişiden 5'i büyük fiyat hareketlerini bir dezavantaj olarak nitelendiriyor.

? Kripto para ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangilerine katılıyorsunuz?

Kripto paranın avantajları		
Kullanım Amacı	2024	2023
İşlemler çok hızlıdır	%75	%80
Saklamak ve taşımak çok kolaydır	%75	%79
Zaman ve mekan sınırlaması yoktur, istenen her zaman her yerden işlem yapılabilir	%73	%80

Kripto paranın dezavantajları		
Kullanım Amacı	2024	2023
* Fiyat dalgalanmasının yüksek olması	%49	-
Adreslerin anahtarları kaybedildiğinde hak idda edilememesi	%40	%32
Nasıl işlem yapılacağına dair bilgi eksikliği	%35	%40

BAZ: 541 - 2024 yılı işlem yapanlar
BAZ: 502 - 2023 yılı işlem yapanlar

* Bu seçenek soru formuna 2024 yılında eklenmiştir. Bu sebeple 2023 yılına ait veri bulunmamaktadır

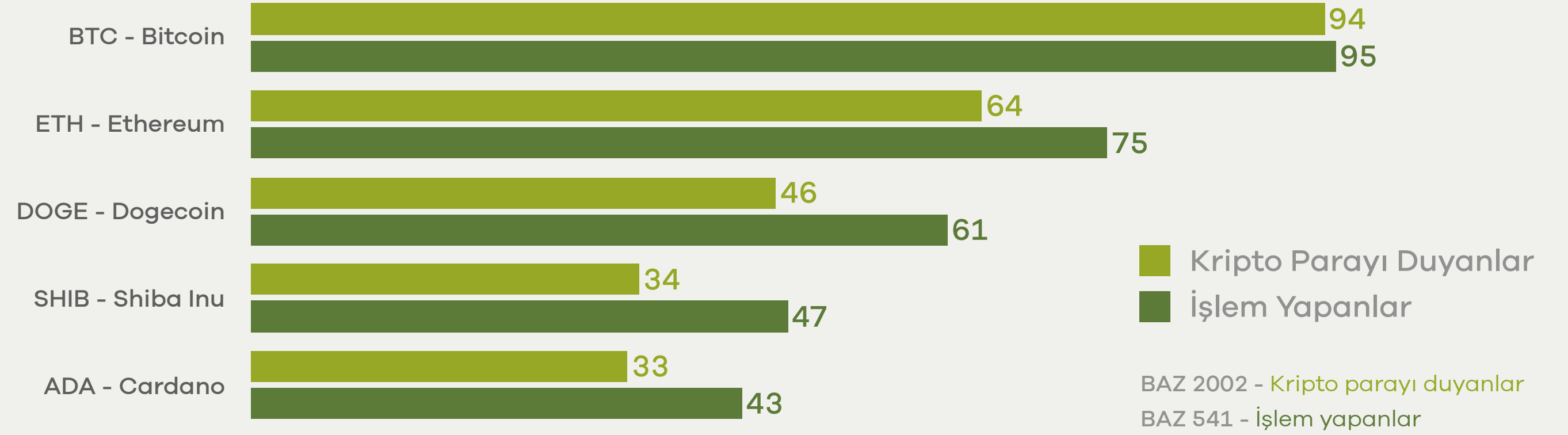
4

Bitcoin hâlâ en çok tercih edilen kripto para

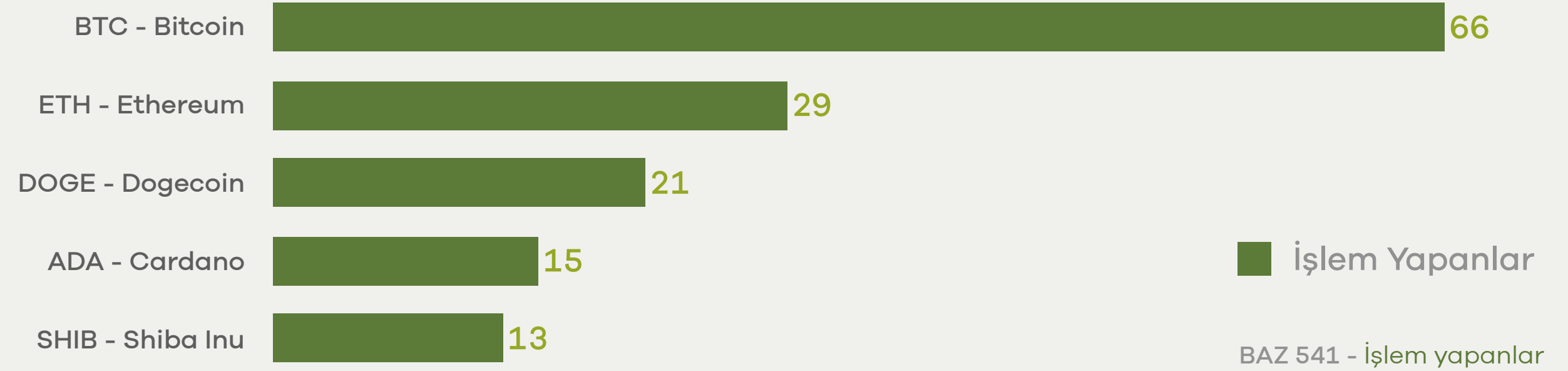
Kripto paralarla işlem yapan her 10 kişiden 7'si Bitcoin ile işlem yapıyor.

Bitcoin'in ardından en çok tercih edilen kripto para ise yüzde 29 ile Ethereum.

? Toplam Bilinirlik (akla ilk gelen / spontan hatırlanan / yardımcı hatırlanan kripto paralar)

? Aşağıda gördüğünüz kripto paralardan hangileriyle daha önce işlem yaptınız?

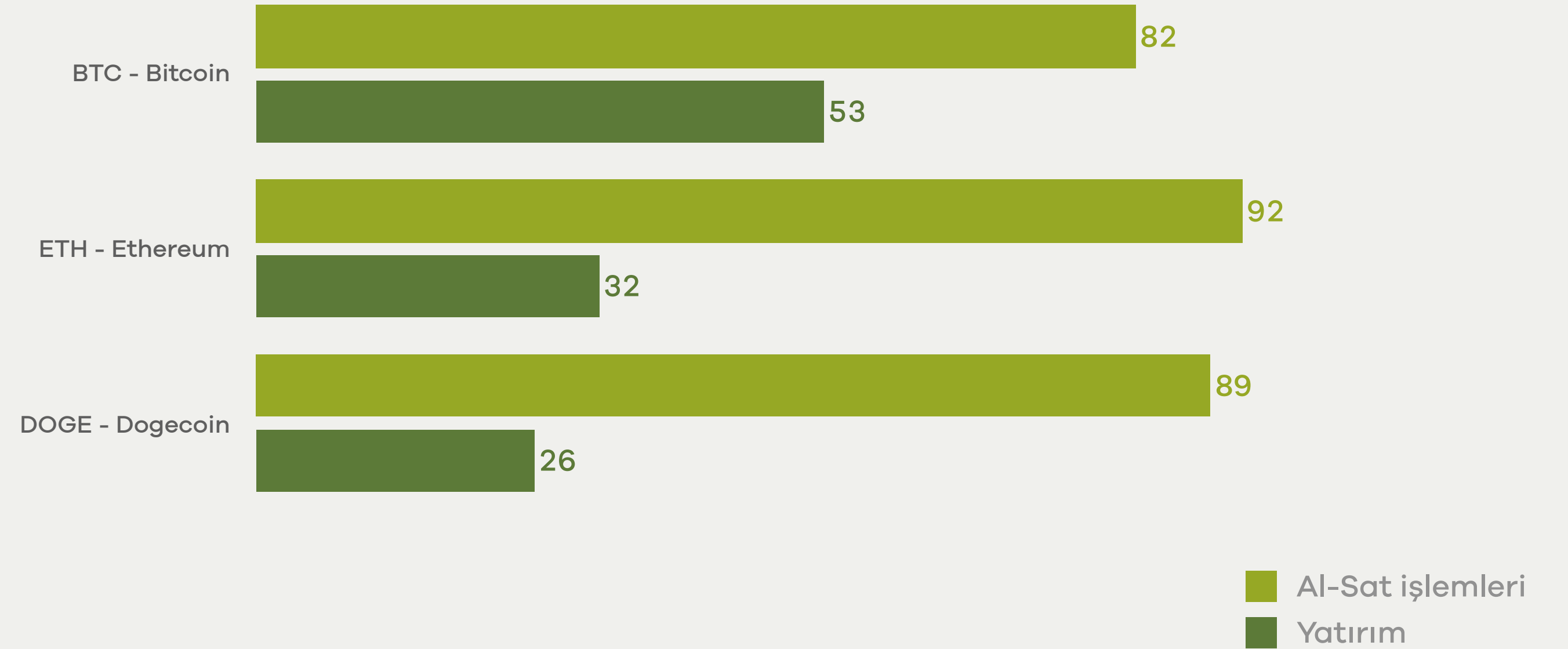

5 Bitcoin yatırım, Ethereum ise kısa vadeli alım satım için tercih ediliyor

Bitcoin ile işlem yapanların yüzde 53'ü,
Bitcoin'i yatırım amaçlı kullanıyor.

Ethereum ile işlem yapan kişilerin
yüzde 92'si ETH'yi kısa vadeli alım
satım için kullanırken her üç kişiden
biri ise yatırım amaçlı kullanıyor.

? Aşağıda gördüğünüz kripto paralarla hangi işlemleri yaptınız?

BAZ: BTC: 358, ETH: 159, DOGE: 114

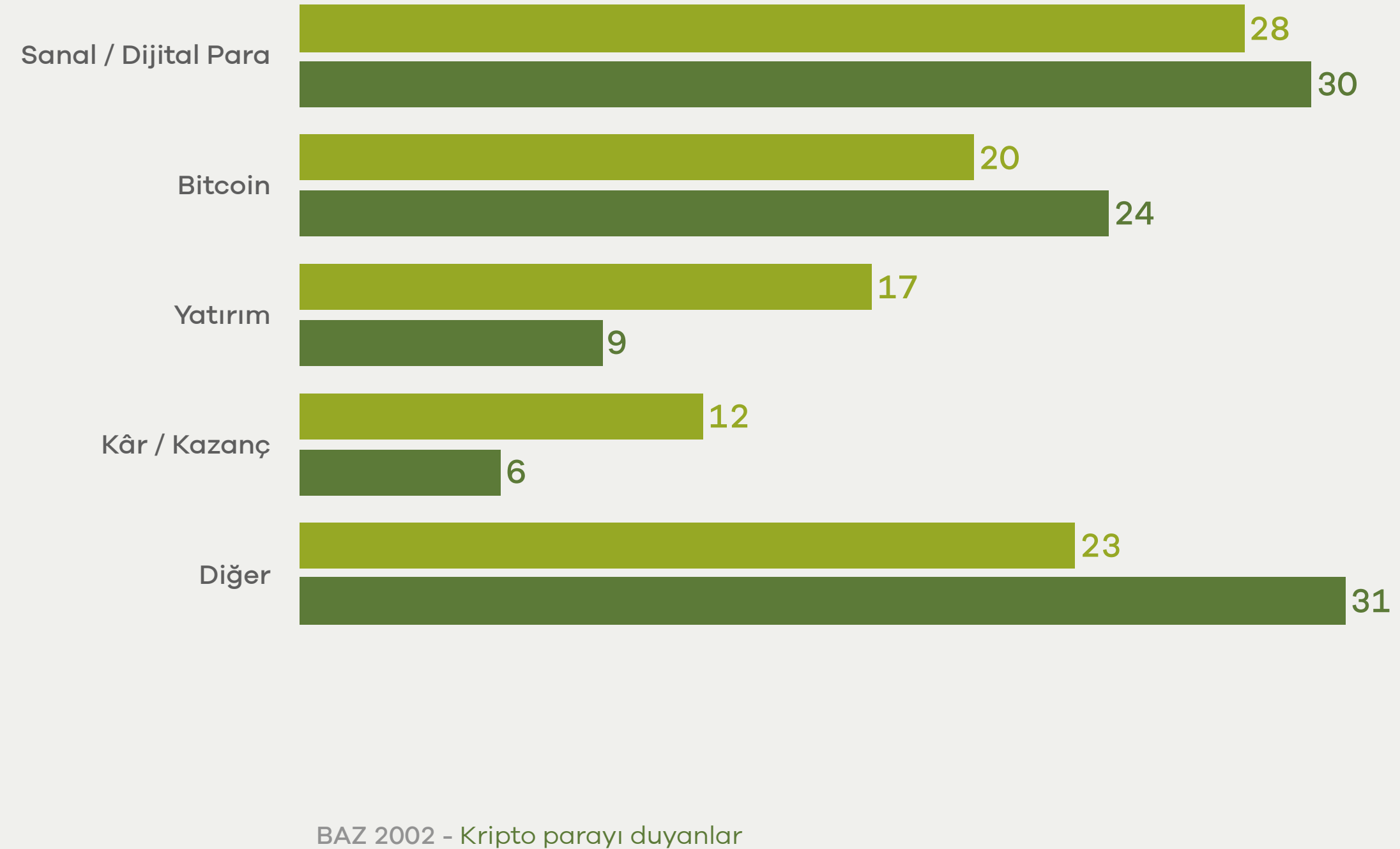
6

Kripto para denildiğinde akla ilk gelen kavram sanal para

Kripto parayı duyan her 3 kişiden 1'i için kripto para denildiğinde akla ilk gelen kavram dijital parayken, yüzde 20'si için Bitcoin.

Kripto para denildiğinde aklına yatırım gelenlerin oranı 2023'te yüzde 9'ken 2024'te yüzde 17 oldu.

? Kripto para denildiğinde aklınıza ilk ne geliyor?

Deneyim

—

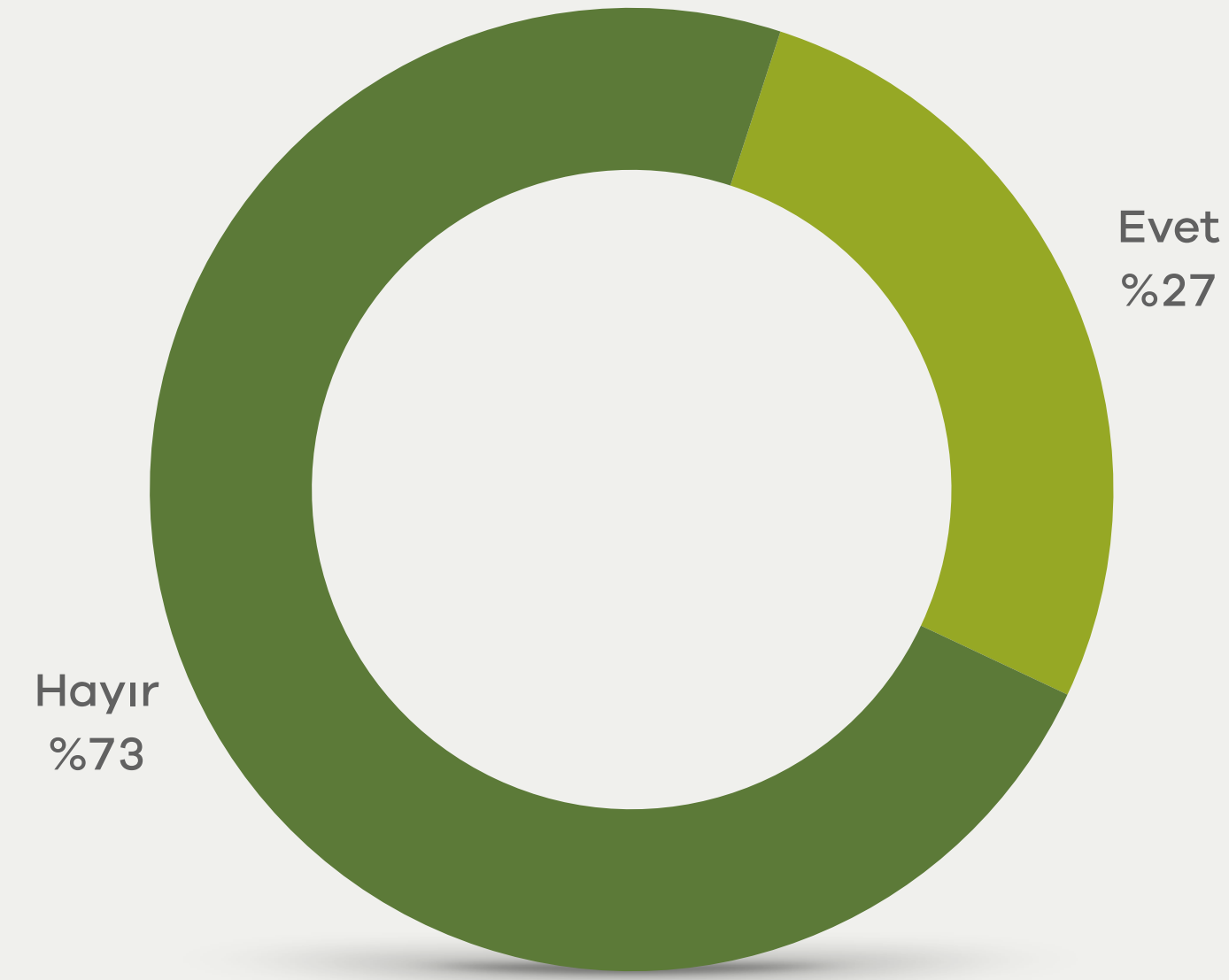

7 Kripto para ile işlem yapanların oranı her yıl artıyor

Son bir yılda kripto para ile işlem yapanların oranı yüzde 25,1'den yüzde 27'e yükseldi.

Kripto para ile işlem yapanların oranı 2020 yılından beri artıyor.

? Bugüne kadar hiç kripto para ile işlem yaptınız mı?

Kripto para ile işlem yapanlar

2024	%27,0
2023	%25,1
2022	%13,4
2021	%7,7
2020	%0,7

BAZ 2002 - Kripto parayı duyanlar

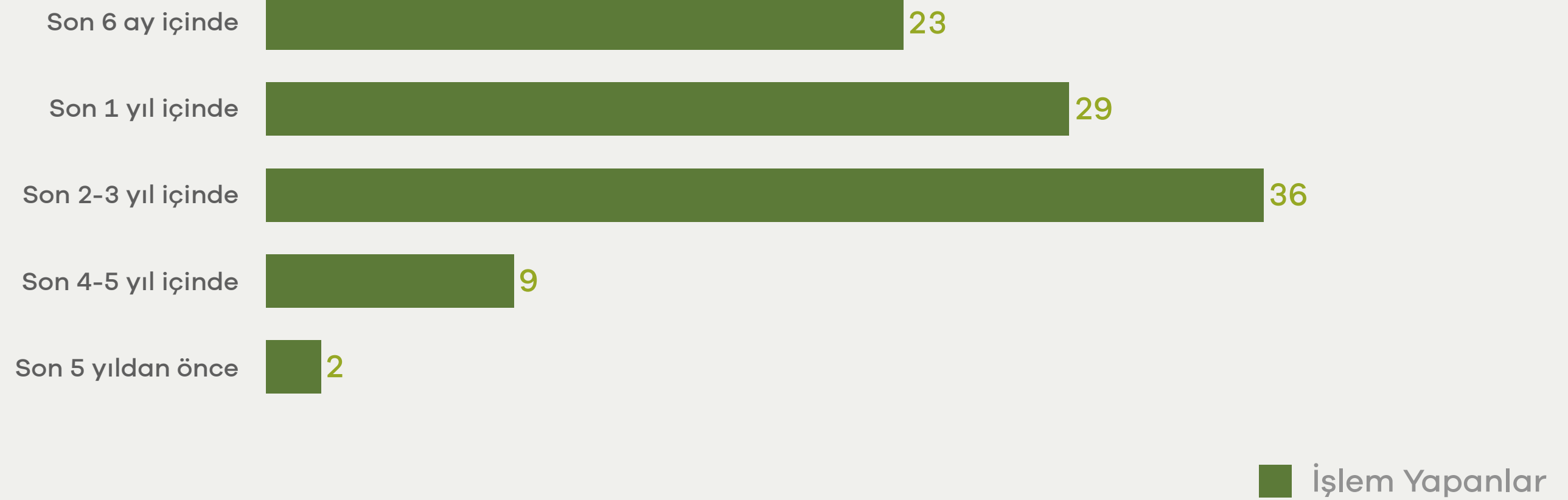
8

İşlem yapan her dört kişiden biri son altı ayda işlem yapmaya başladı

Kripto para ile işlem yapan her 4 kişiden 1'i, işlemlerine son 6 ay içinde başladı.

Kripto para ile işlem yapan her 10 kişiden 9'u ilk işlemini son 3 yıl içinde gerçekleştirmişken, işlem yapanların yüzde 2'si 5 yıldan uzun zaman önce kripto para ile işlem yapmaya başladı.

? İlk kripto para işleminizi ne zaman yaptınız?

BAZ 541 - İşlem yapanlar

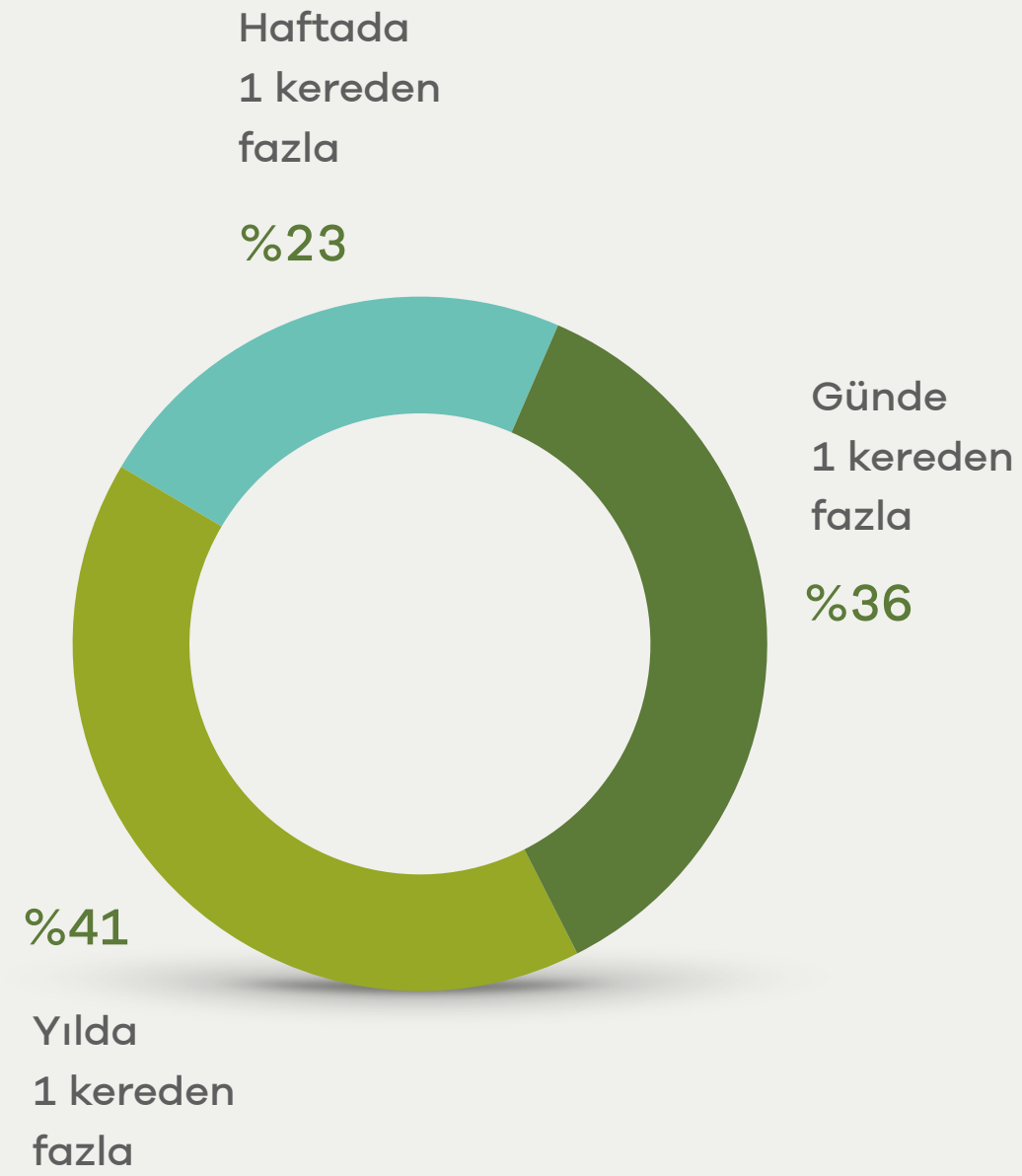
9

İşlem yapanların 3'te 1'i hesaplarını günde en az 1 kere kontrol ediyor

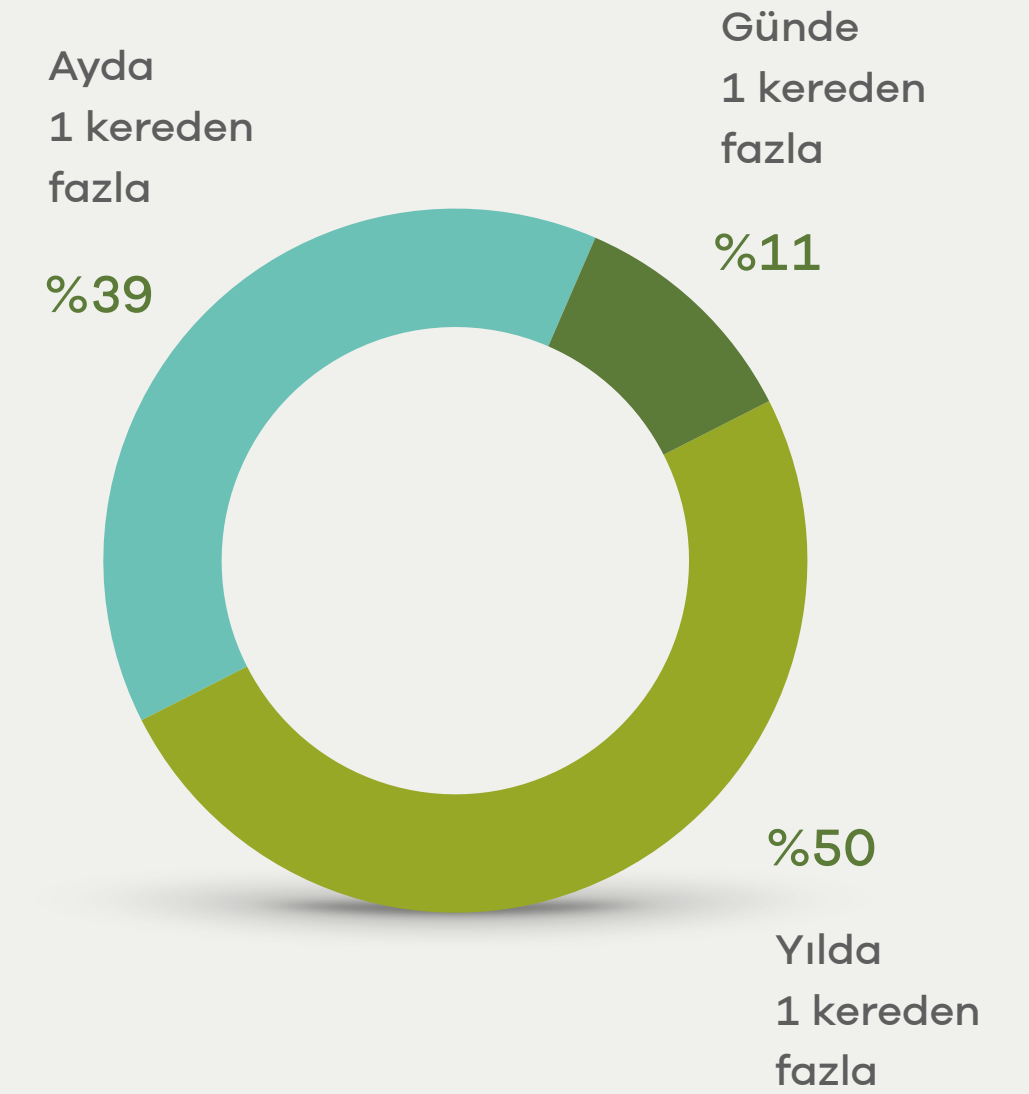
Kripto para ile işlem yapanların 3'te 1'i hesaplarını günde en az bir kere kontrol ediyor.

İşlem yapan her 10 kişiden 5'i ise ayda bir kereden fazla işlem yapıyor.

? Ne sıklıkla kripto hesabınızı kontrol ediyorsunuz?

? Ne sıklıkla kripto para işlemi yapıyorsunuz?

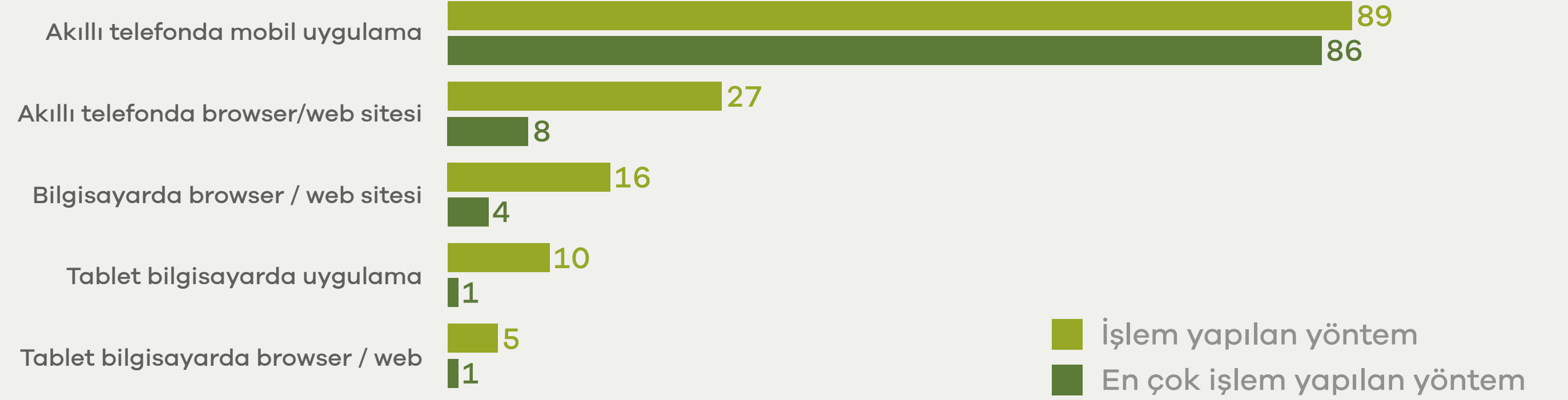
BAZ 541 - İşlem yapanlar

En çok işlem mobil uygulamalar üzerinden gerçekleştiriliyor

Kripto para ile işlem yapmak için en sık tercih edilen yöntem yüzde 86 ile akıllı telefonlardaki mobil uygulamalar.

Bu yöntemin en çok tercih edilme sebebi ise yüzde 67 ile pratik olması.

? Kripto para işlemlerinizi hangi yöntemleri kullanarak yapıyorsunuz?

? Kripto para işlemlerinizi yaparken en çok hangi yöntemi kullanıyorsunuz?

? Kripto para işlemlerinizi yaparken neden en çok bu yöntemi kullanıyorsunuz?

BAZ 541 - İşlem yapanlar

11 Kripto para işlemlerinde hâlâ en büyük motivasyon yüksek getiri

Kripto para ile işlem yapan her 2 kişiden 1'i, yüksek getiri beklentisi ile işlem yaparken, kripto paraların gelecekte kullanımının artacağını düşünenlerin sayısı da her geçen yıl artıyor.

? Sizi kripto para kullanmaya yönelten sebepler nelerdir?

BAZ: 541 - 2024 yılı işlem yapanlar
BAZ: 502 - 2023 yılı işlem yapanlar

Gelecekte kullanımının artacağını düşünmem

2024 _____ %48

2023 _____ %39

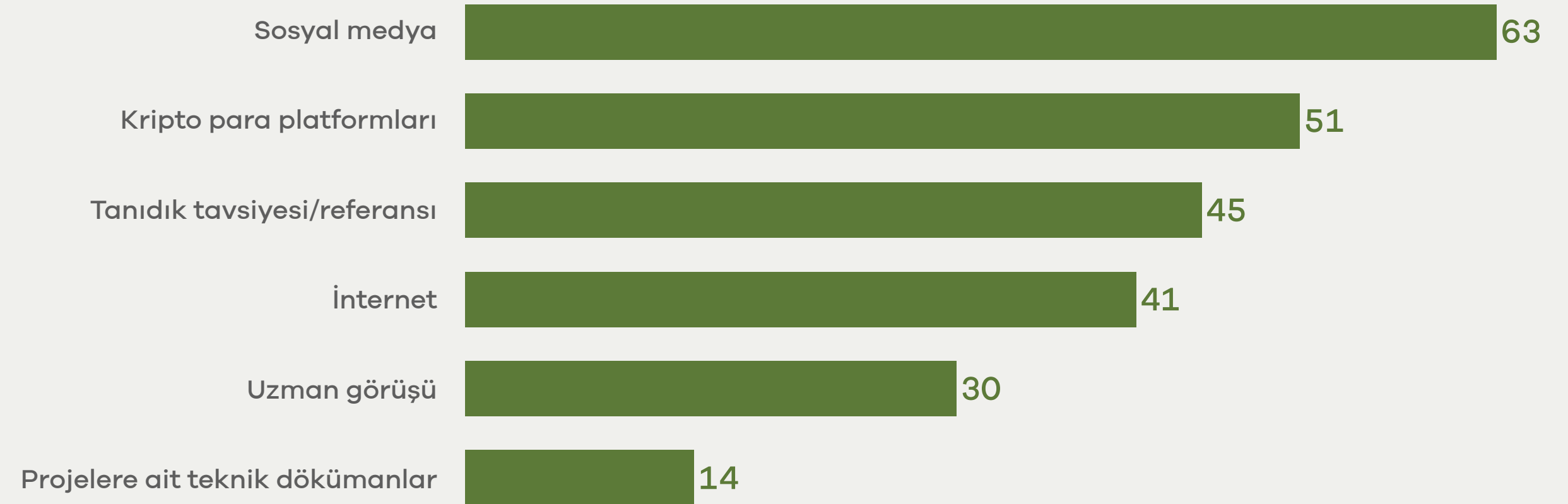
2022 _____ %27

12 Sosyal medya en çok tercih edilen bilgi kaynağı

Kripto para ile işlem yapanların yüzde 63'ü, bu alanda bilgi edinmek için sosyal medyayı tercih ediyor.

Kripto para platformları ise yüzde 51 ile en çok tercih edilen ikinci kaynak.

? Kripto paralarla ilgili araştırmanızı en çok hangi kanallardan yapıyorsunuz?

BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

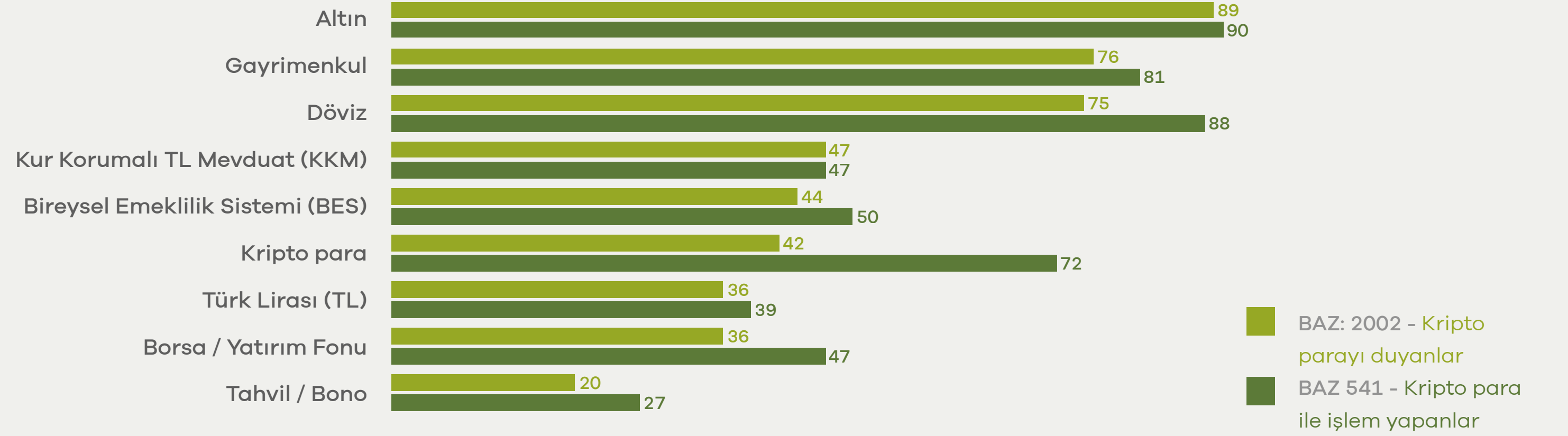
İşlem yapanların kripto paraya güveni yüksek

Kripto para ile işlem yapan her 10 kişiden 7'si ve kripto parayı duyan her 10 kişiden 4'ü, kripto parayı güvenilir bir yatırım aracı olarak görüyor.

2024'te en fazla güven duyulan yatırım aracı yüzde 90 ile altın oldu.

Kripto para ile işlem yapmayanlarda nasıl işlem yapacağını bilmeyenlerin oranı ise 7 puan gerileyerek yüzde 30 oldu.

? Aşağıda gördüğünüz her bir yatırım aracına ne derece güvendiğinizi belirtir misiniz?

? Şimdiye kadar neden hiç kripto para işlemi yapmadınız?

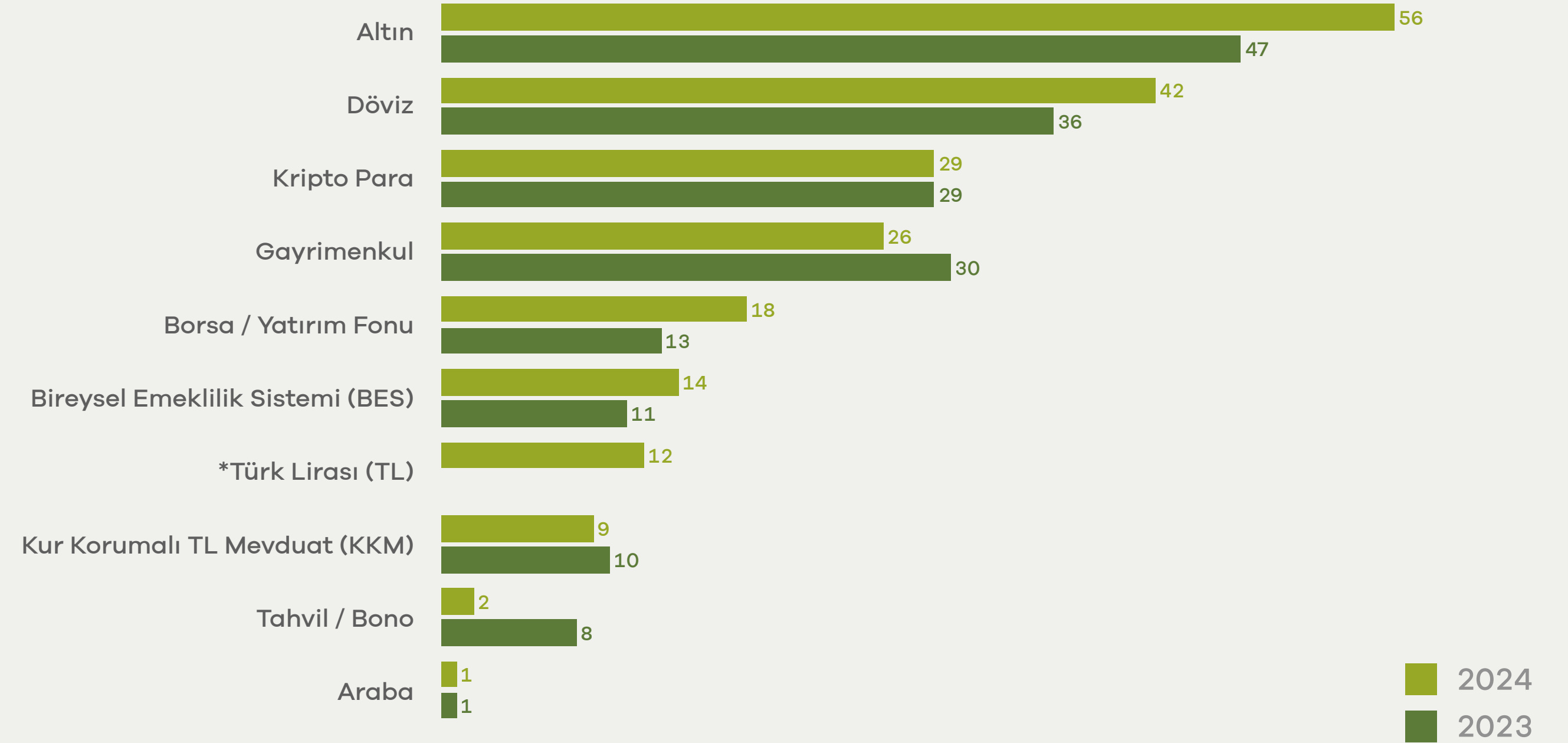
* Bu seçenek soru formuna 2024 yılında eklenmiştir. Bu sebeple 2023 yılına ait veri bulunmamaktadır

14 Yatırımcıların ilk tercihi altın

Yatırım yapan her 10 kişiden 3'ü kripto parayı tercih ediyor.

Altın yüzde 56 ile en çok tercih edilen yatırım aracı olurken gayrimenkul tercihi ise yüzde 30'dan yüzde 26'ya geriledi.

? Aşağıdaki yatırım/tasarruf araçlarından hangisini / hangilerini tercih ediyorsunuz?

BAZ 1166 - Yatırım yapanlar

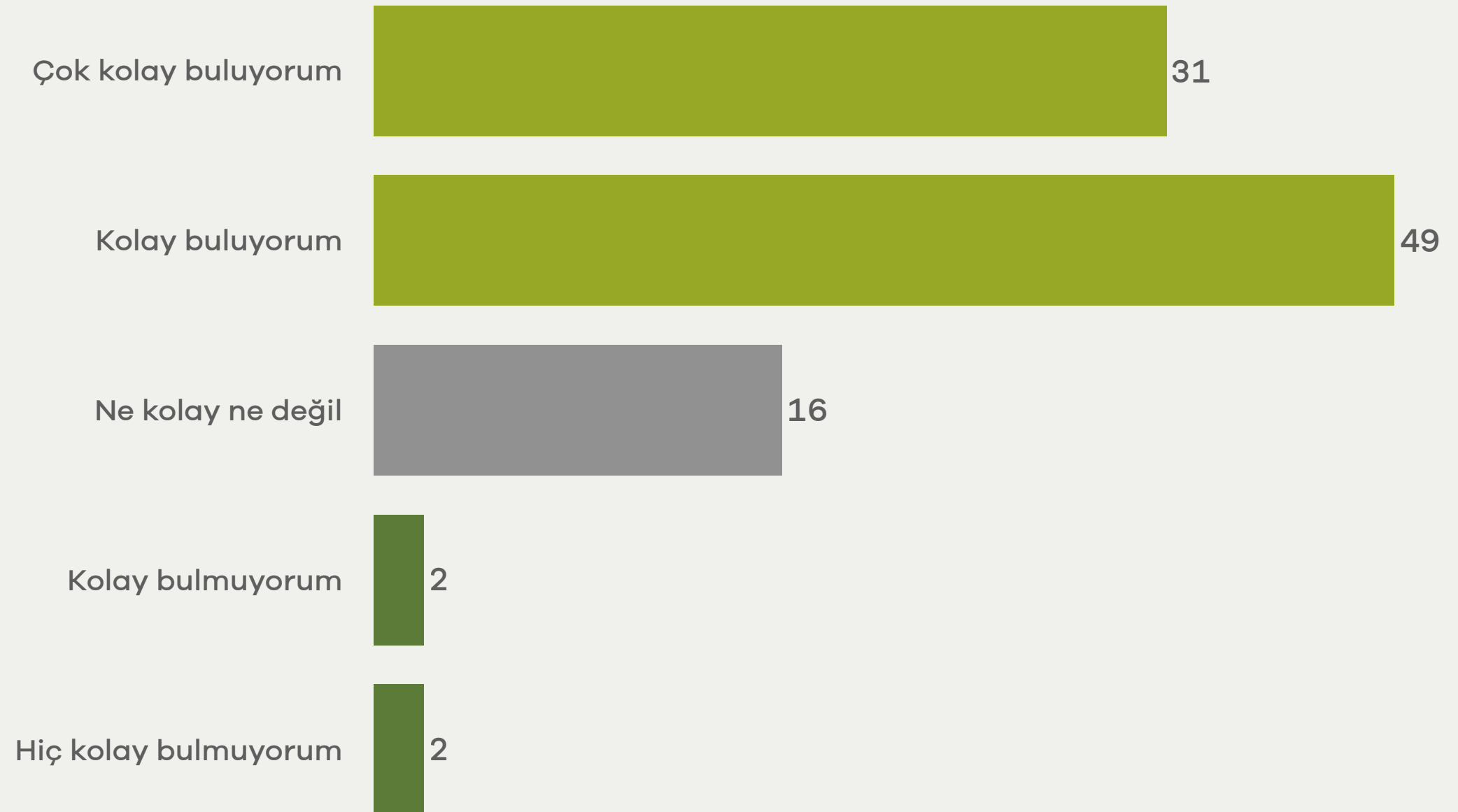
* Bu seçenek soru formuna 2024 yılında eklenmiştir. Bu sebeple 2023 yılına ait veri bulunmamaktadır

15 Kripto para işlemleri kolay bulunuyor

Kripto para işlemlerini kolay bulanların oranı yüzde 80.

Kripto para işlemlerini kolay bulmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 4.

? Kripto para ile yapılan işlemleri ne derece kolay buluyorsunuz?

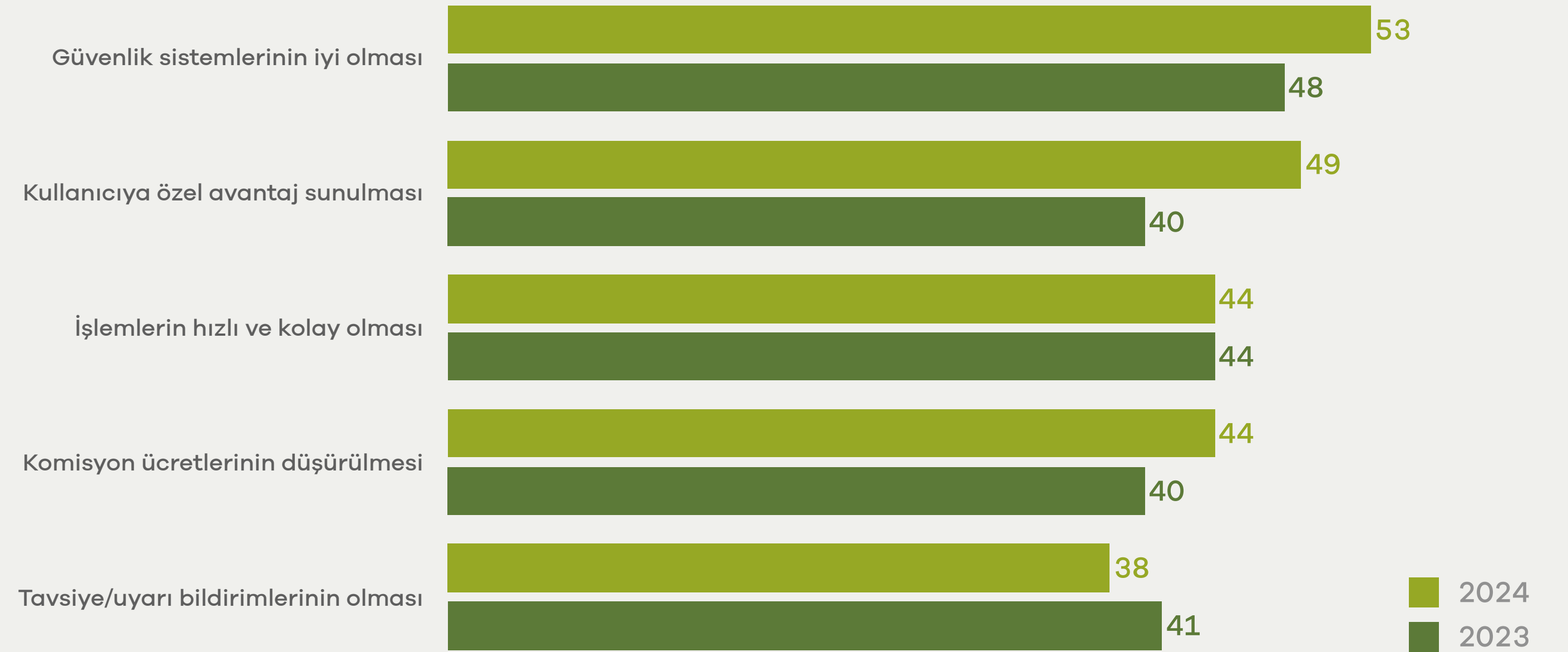
BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

En büyük beklenti, güvenlik sistemlerinin iyi olması

Kripto para ile işlem yapanların kripto para işlem platformlarından en büyük beklentisi, güvenlik sistemlerinin iyi olması.

Her 2 kişiden 1'i ise kişiye özel avantaj sunulmasını bekliyor.

? Kripto para işlemlerinde kullandığınız platformdan beklentileriniz nelerdir?

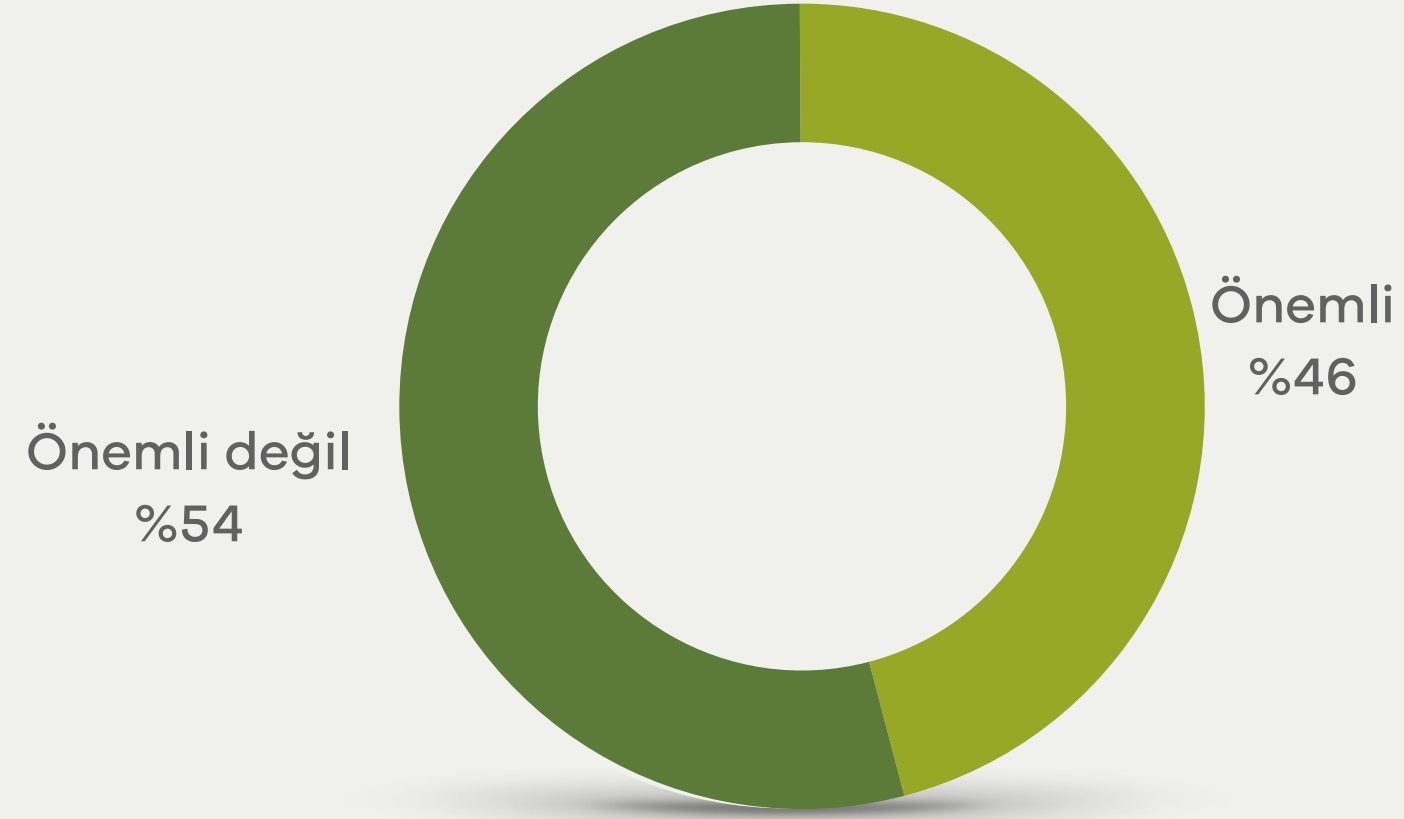
BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

17 Yerli işlem platformlarının tercih edilme oranı her yıl artıyor

Kripto parayı duyan kişiler için işlem yapacakları platformun yerli ya da yabancı olmasının önemi önceki yıla kıyasla azalırken, işlem yapanların tercihlerinde yerli platformların ağırlığı her sene artıyor.

İşlem yapanlar arasında yerli platformların tercih edilme oranı 2023'te yüzde 64'ken bu yıl yüzde 78 oldu.

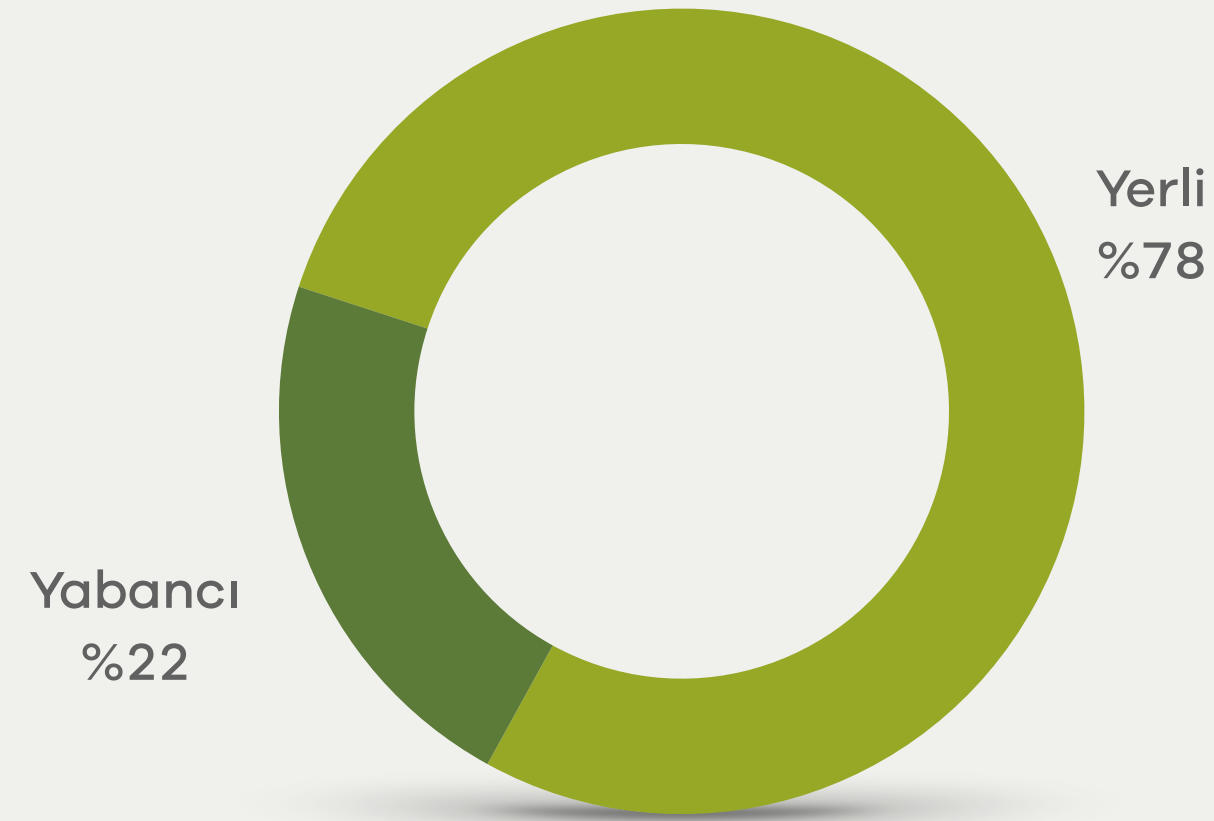
? İşlem yapacağınız kripto para borsasının Türk veya yabancı olması sizin için ne derece önemlidir?

Yıl	Önemli	Önemli değil
2023	%54	%46
2022	%62	%38
2021	%29	%71
2020	%55	%45

BAZ 2002 - Kripto parayı duyanlar

? İşlem yapacağınız kripto para borsasının Türk olmasını mı, yabancı olmasını mı tercih edersiniz?

Yıl	Yerli	Yabancı
2023	%64	%36
2022	%51	%49
2021	%77	%23
2020	%88	%12

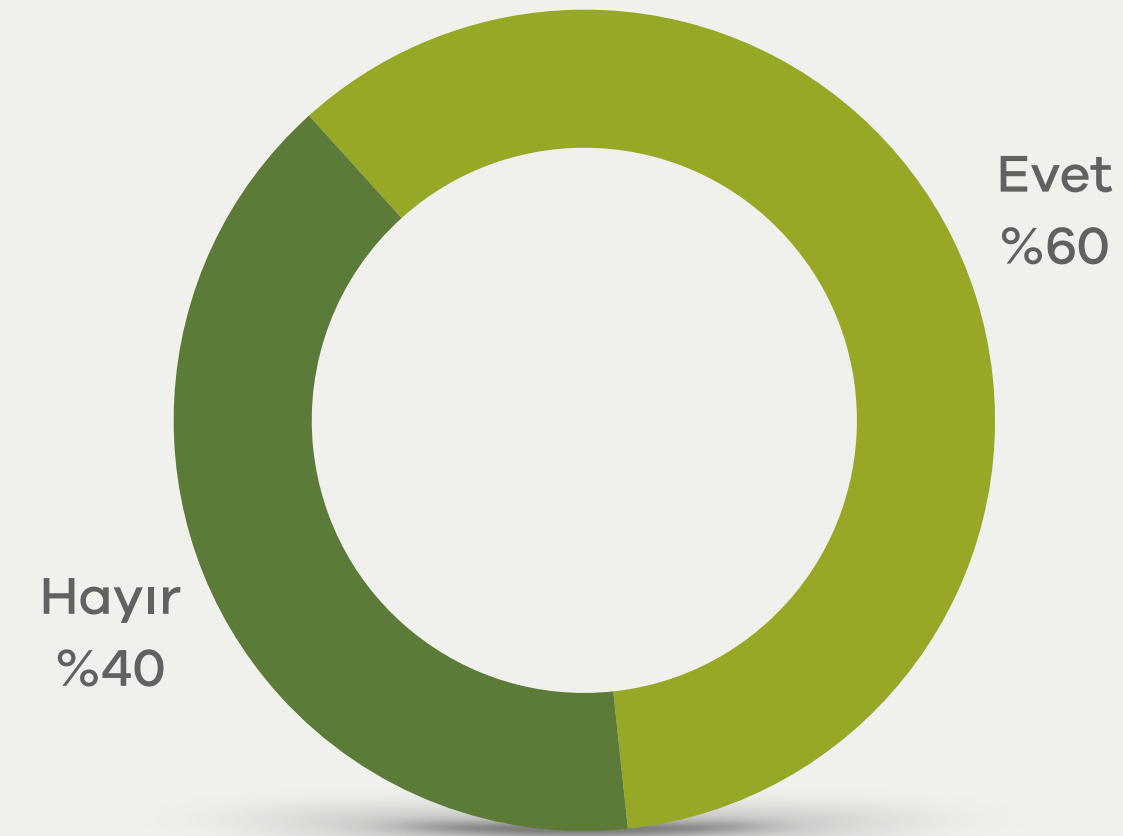
BAZ 927 - Platformun yerli/yabancı olmasını önemli bulanlar

18 Regülasyon gerekli görüyor

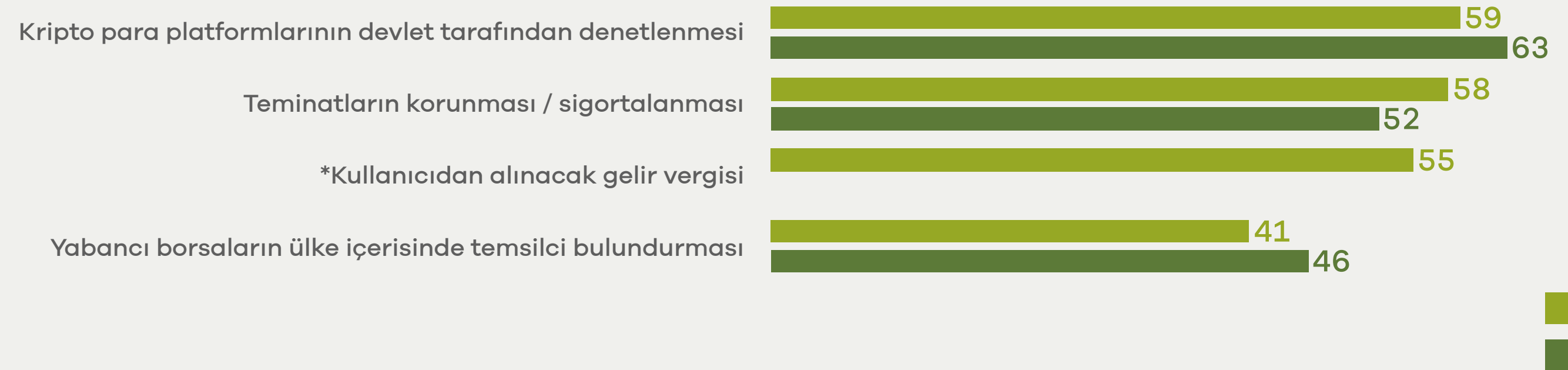
Kripto para ile işlem yapan her 10 kişiden 6'sı regülasyonun gerekli olduğunu düşünüyor.

Regülasyondan en büyük beklentiler yüzde 59 ile platformların devlet tarafından denetlenmesi ve yüzde 58 ile kullanıcı teminatlarının korunması.

? Kripto para sektörü için regülasyonun (sektördeki riskleri azaltmaya yönelik devlet düzenlemeleri) gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

* Bu seçenek soru formuna 2024 yılında eklenmiştir. Bu sebeple 2023 yılına ait veri bulunmamaktadır

Teknoloji

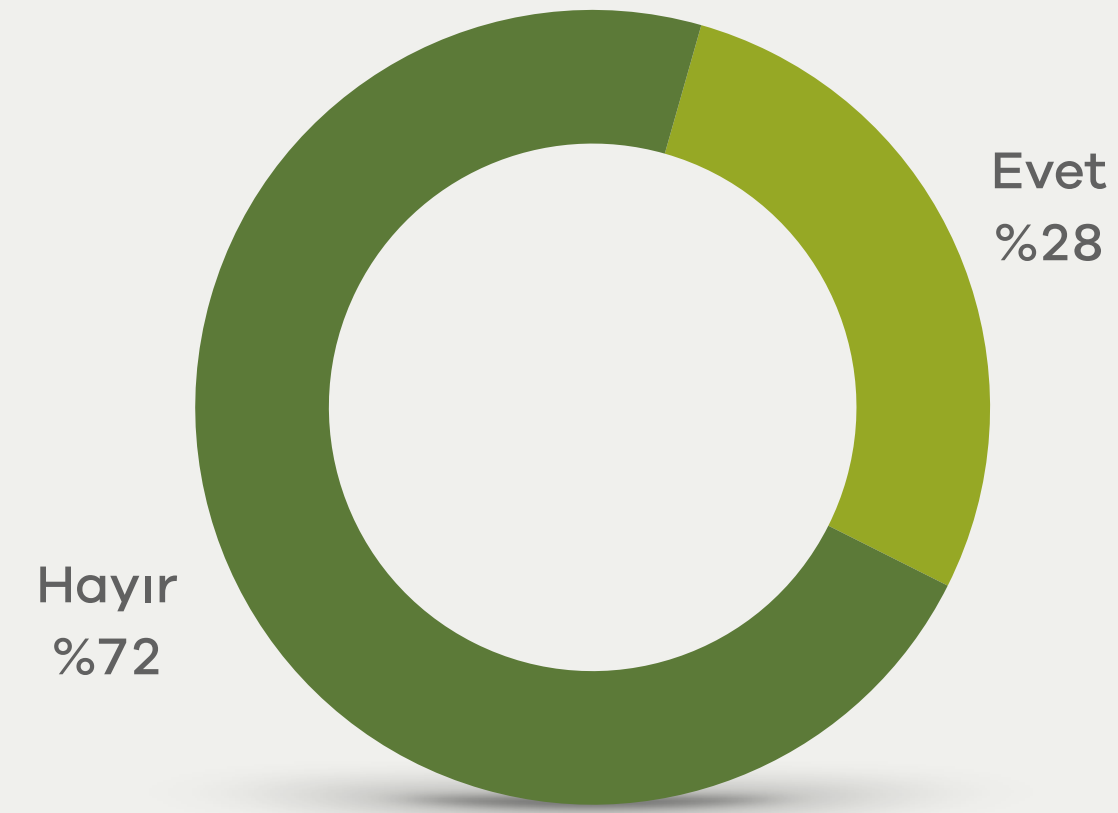
—

19 Blokzincir hâlâ bilinmiyor

Blokzincir kavramını duyanların oranı her yıl artsa da blokzincir kavramı hâlâ bilinmiyor. Bu kavramı duyanların oranı 2023'te yüzde 25'ten 2024'te yüzde 28'e çıktı.

Blokzincir kavramını duyanların yüzde 67'si, kripto paraların blokzincir teknolojisini kullandığını biliyor. Bu oran geçtiğimiz yıl yüzde 60'tı.

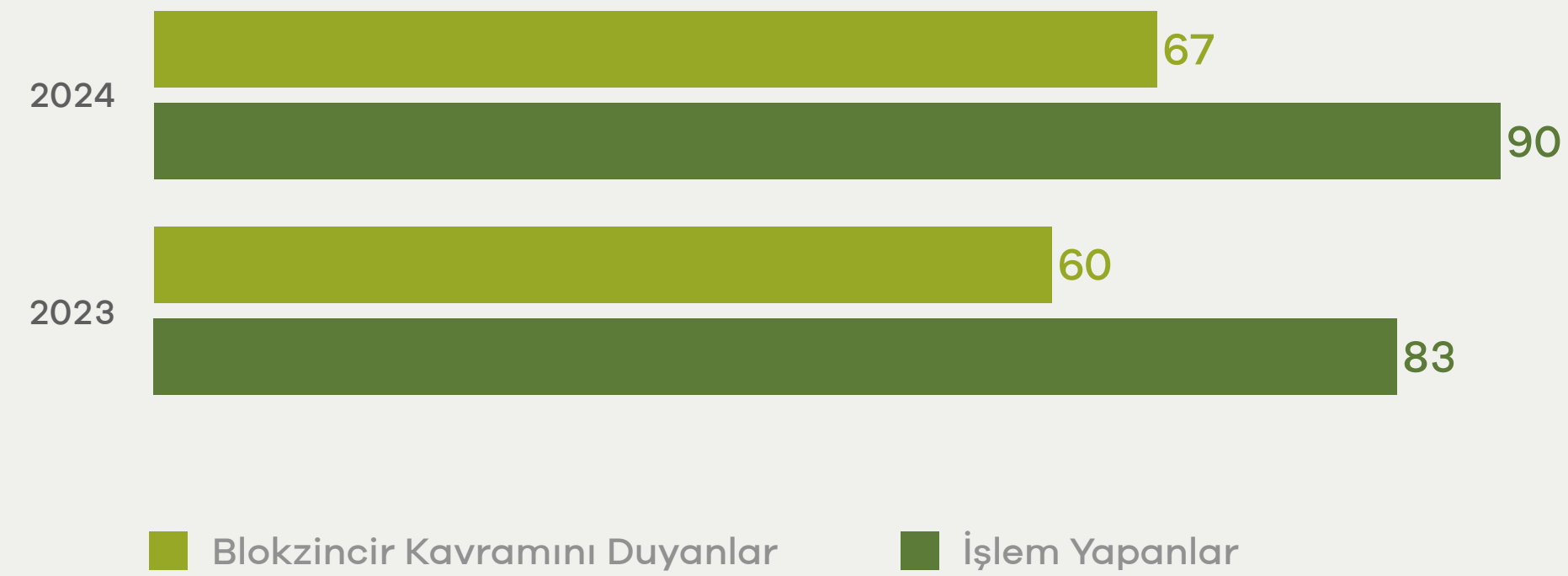
? Blokzincir kavramını duydunuz mu?

	Baz	Duyanlar
2023	2002	%25
2022	2000	%23
2021	1000	%20
2020	1000	%15

BAZ 2002 - Kripto parayı duyanlar

? Kripto paraların blokzincir teknolojisini kullandığını biliyor muydunuz?

BAZ 557 - Blokzincir kavramını duyanlar

20 Her 10 kişiden 4'ü kripto para cüzdanı kavramını biliyor

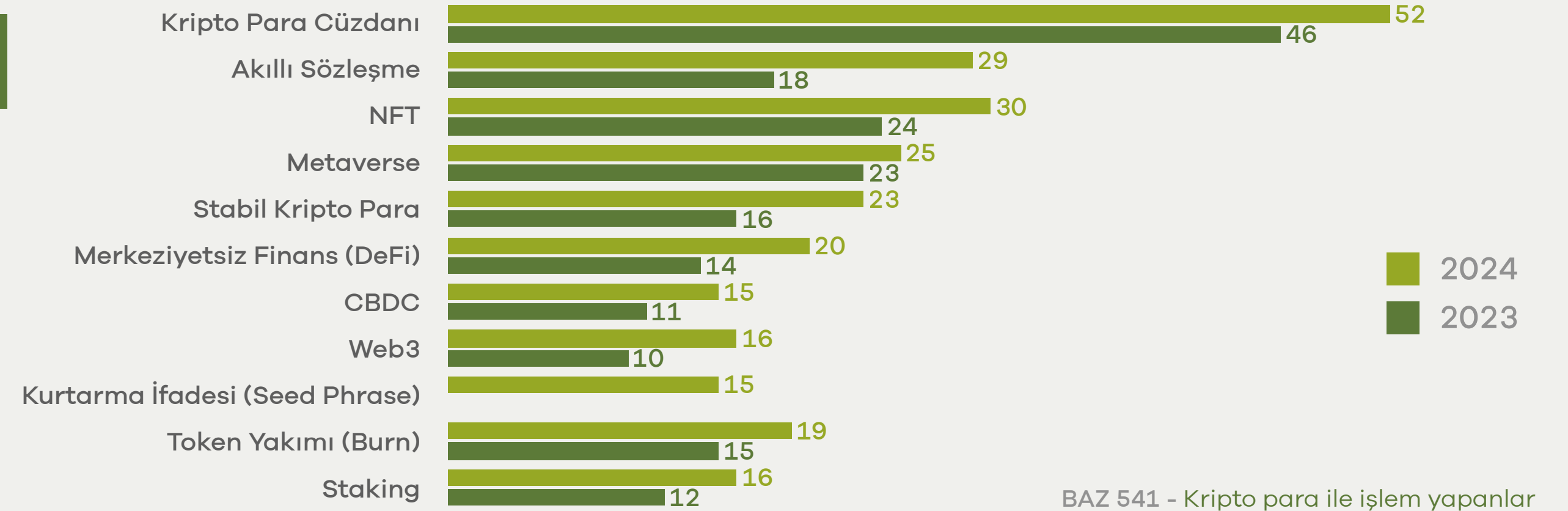
Kripto parayı duyanların yüzde 43'ü, işlem yapanların ise yüzde 52'si kripto para cüzdanı kavramını biliyor.

İşlem yapanlar arasında akıllı sözleşmenin bilinirliği geçtiğimiz yıla göre 11 puan artarak yüzde 29 oldu.

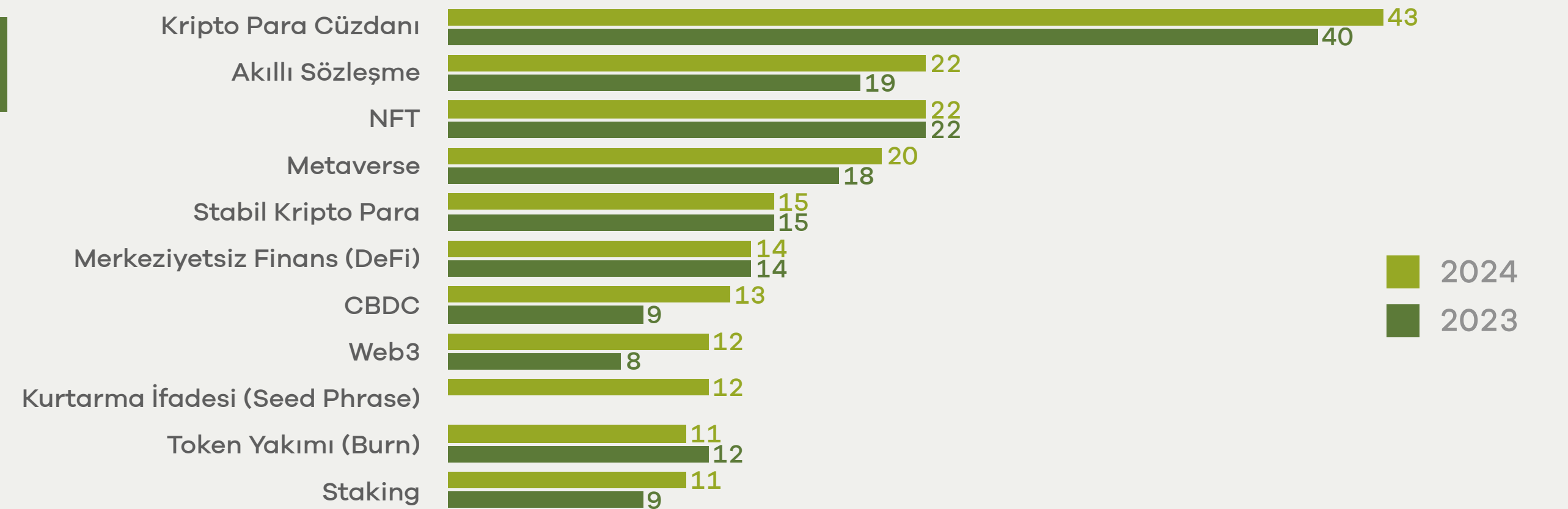
En az bilinenler ise staking, burn ve seed kavramları oldu.

? Blokzincir teknolojisiyle hayatımıza giren aşağıdaki kavramlardan hangilerini biliyorsunuz?

Kripto parayla işlem yapanlar

Kripto parayı duyanlar

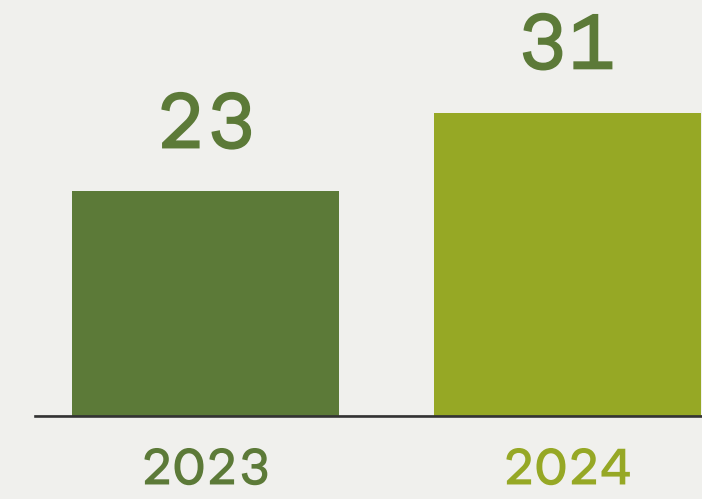
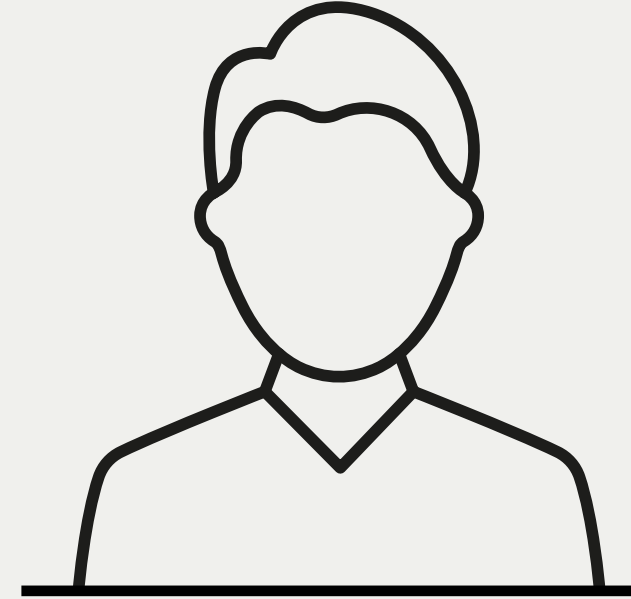
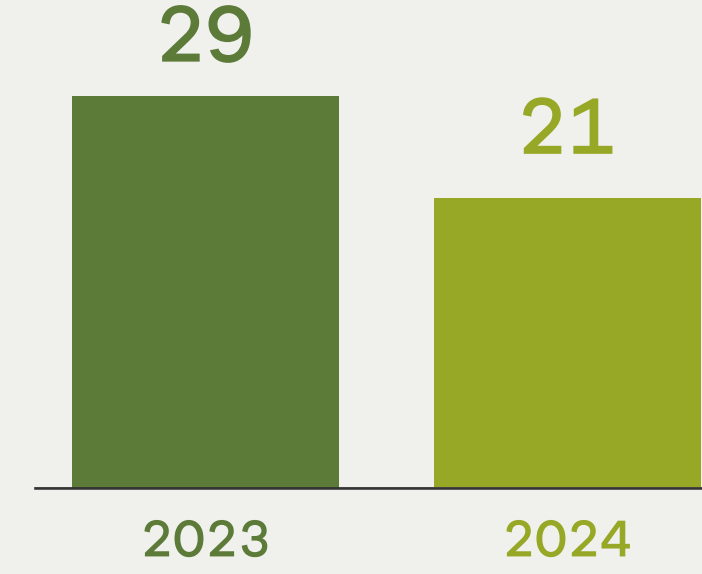
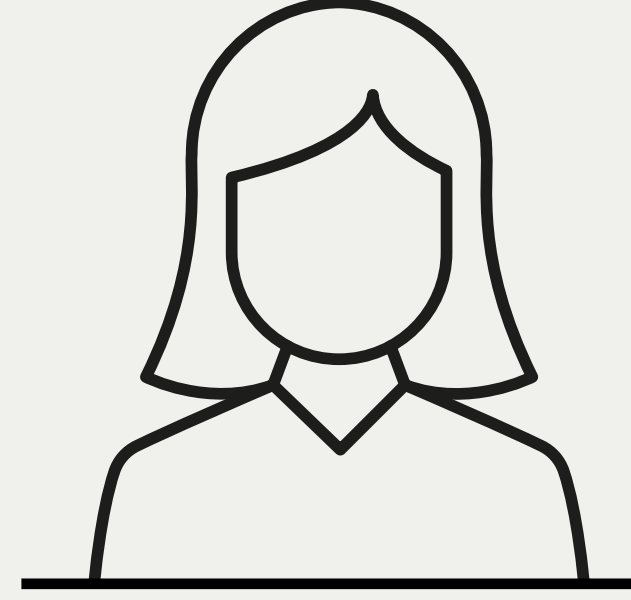
Demografi

—

21 Erkeklerin kripto para ile işlem yapma oranı arttı

Kripto para kavramını duyan kadınlarda işlem yapma oranı yüzde 21'ken erkeklerde bu oran yüzde 31 oldu.

Kadınların işlem yapma oranı 2023'e kıyasla gerilerken erkeklerin işlem yapma oranı artış gösterdi.

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

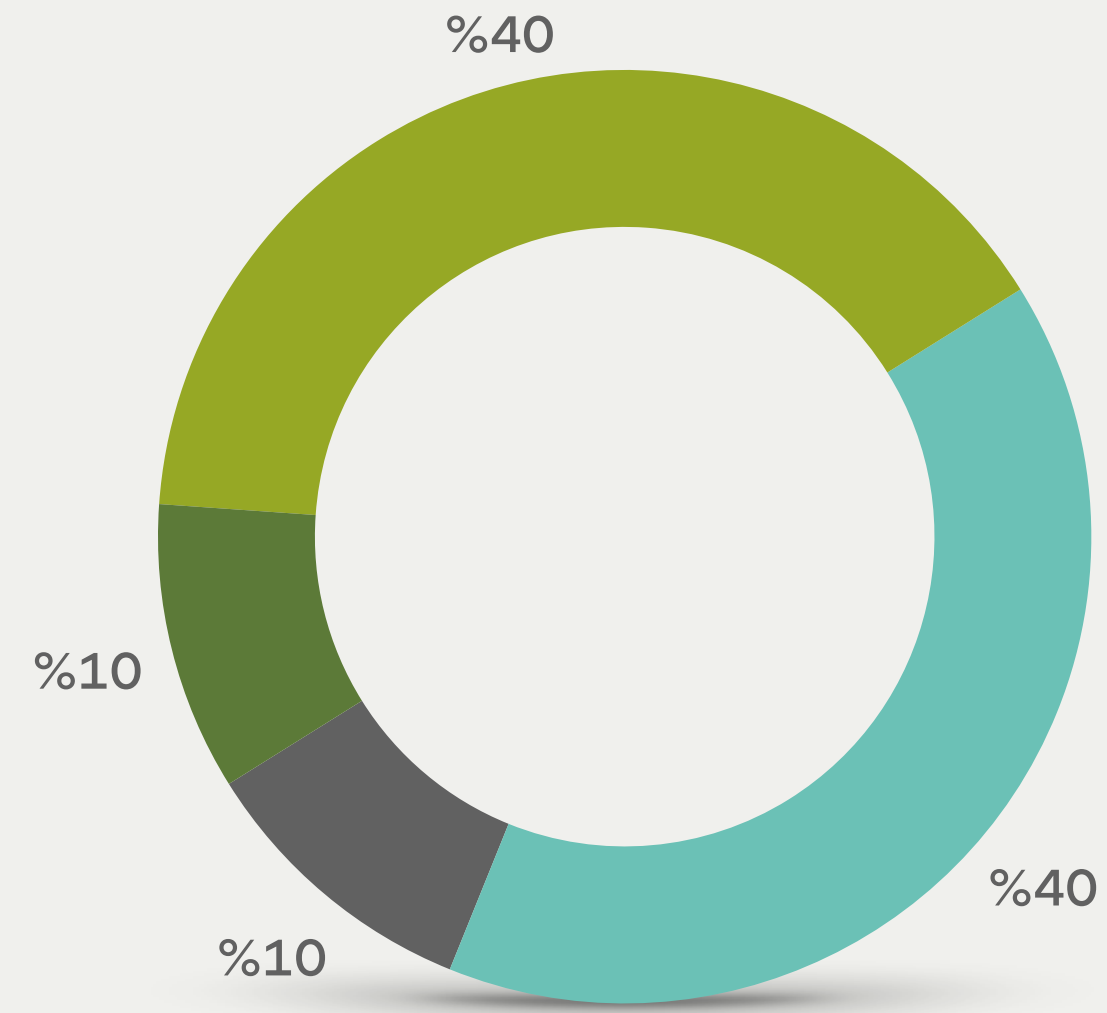
22 Orta yaş grubunun kripto paraya ilgisi artıyor

En çok 25-44 yaş arasındaki kişiler işlem yapıyor.

Kripto para ile işlem yapanların ortalama yaşı 2023'te 33,3'ten 2024'te 34,7'ye yükseldi.

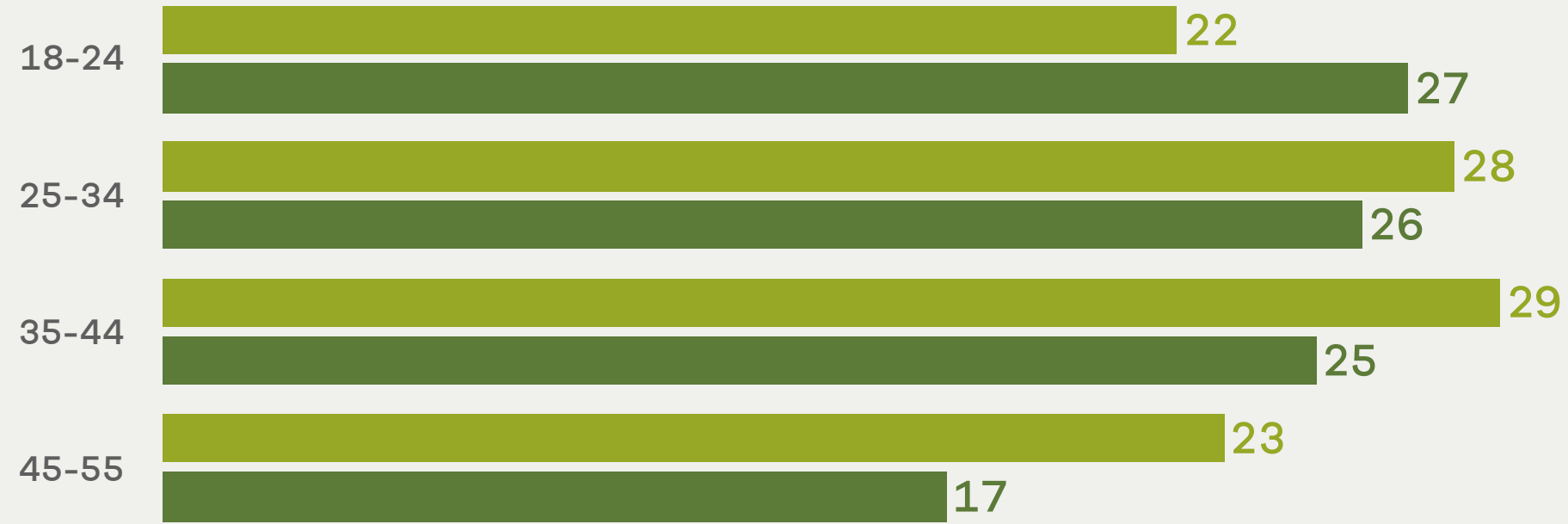
Kripto parayı duyanlar

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-55

Ortalama Yaş:
34,3

Kripto parayla işlem yapanlar

Ortalama Yaş:
34,7

2024 2023

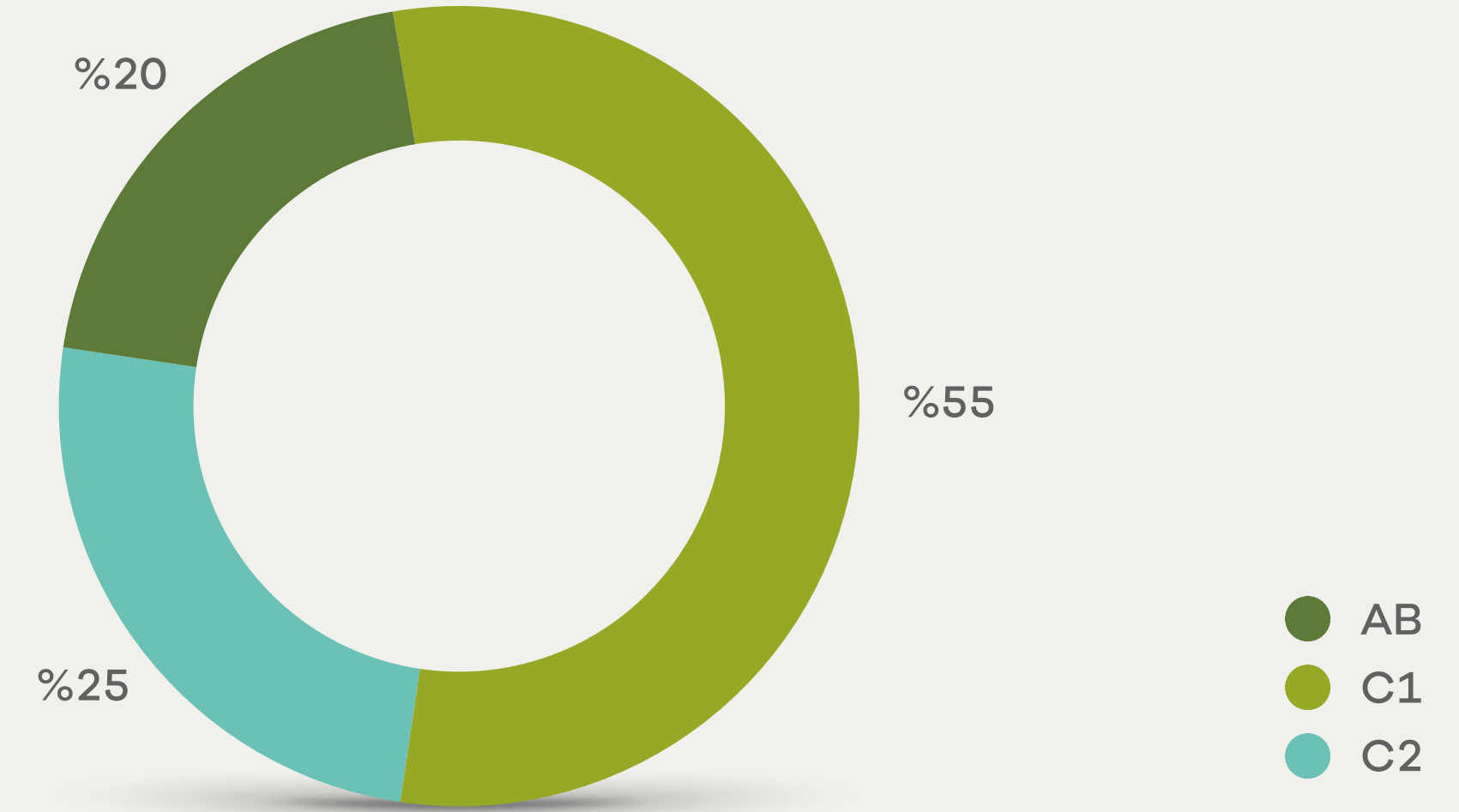
BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

23 AB grubunun işlem yapma oranı artıyor

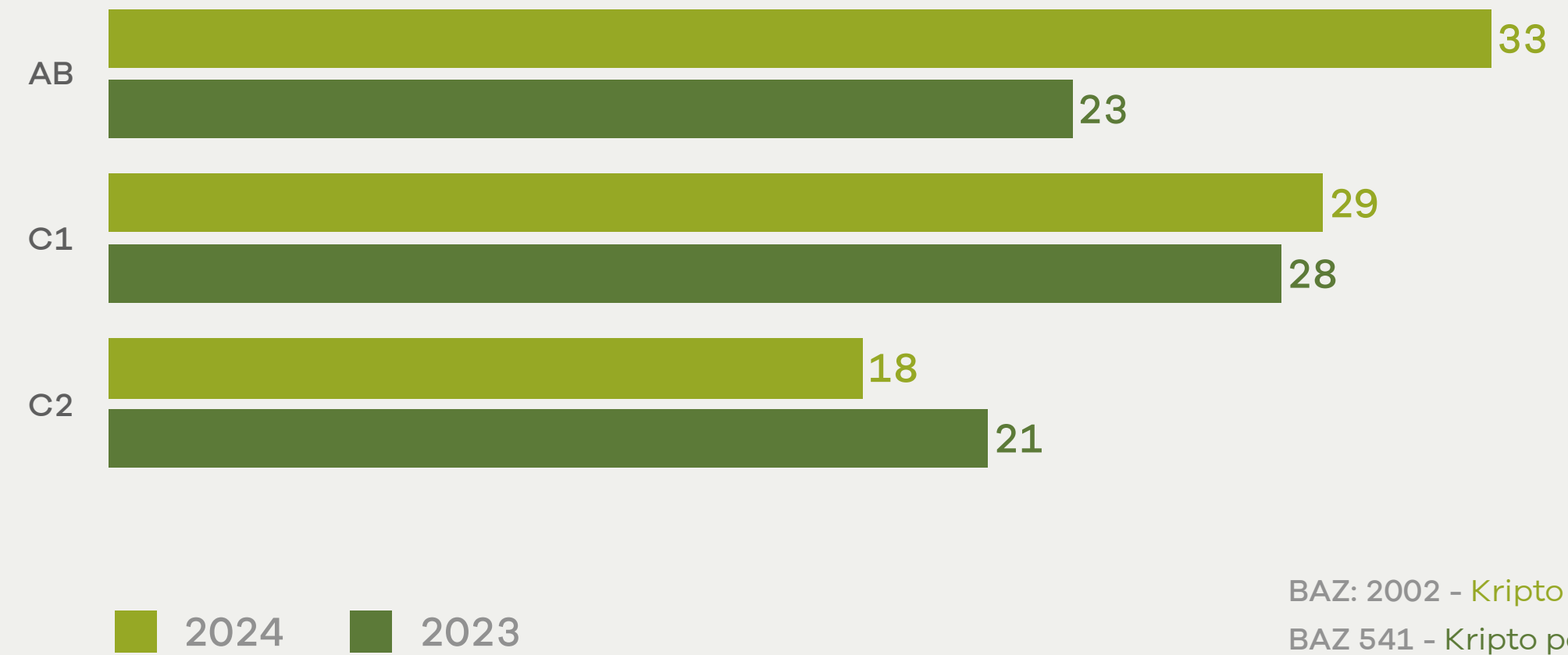
Kripto parayı duyanlar arasında C1 sosyoekonomik grubuna dahil olanların oranı yüzde 55. Bu gruptakilerin kripto para ile işlem yapma oranı ise yüzde 29.

AB SES grubunun işlem yapmaya ilgisi artarken, C2 SES grubunun işlem yapanlardaki payı azalıyor.

Kripto parayı duyanlar

Kripto para ile işlem yapanlar

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar
BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

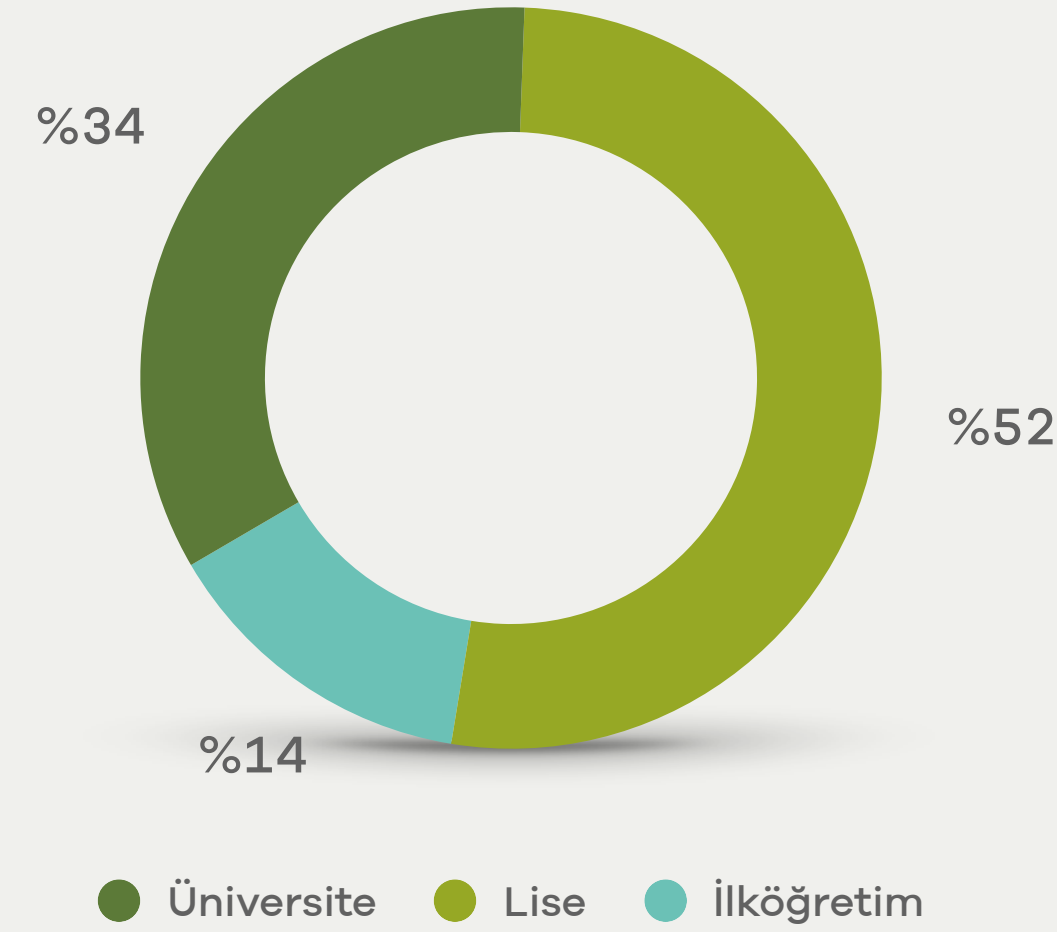
24 Üniversite mezunlarının işlem yapma oranı arttı

2024'te üniversite mezunlarının kripto para ile işlem yapma oranı yüzde 39'a yükseldi. 2023'te bu oran yüzde 30'du.

İlköğretim mezunlarının kripto para ile işlem yapma oranı yüzde 22'den yüzde 19'a geriledi.

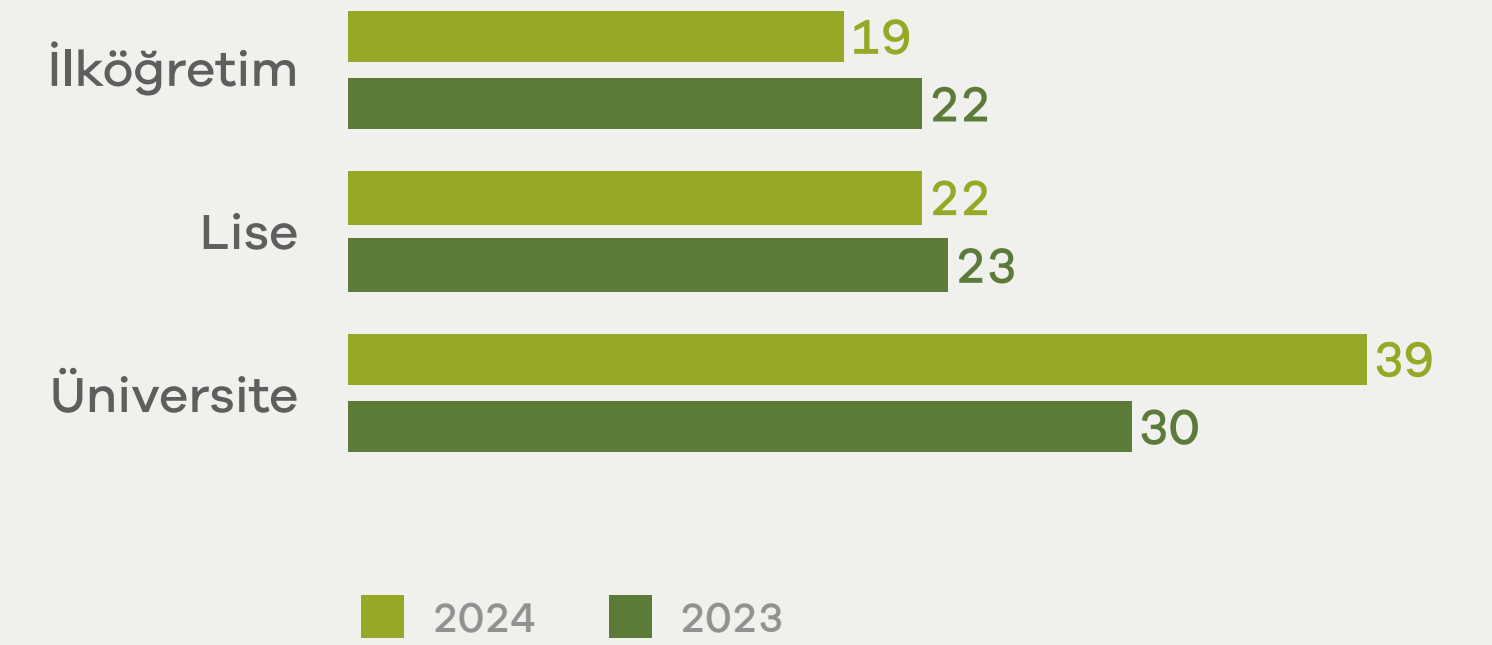
Eğitim

Kripto parayı duyanlar

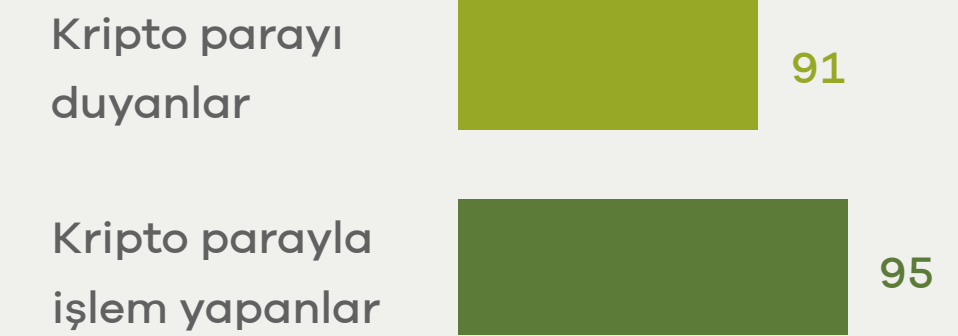

BAZ: 2002 - Kripto parayı duyanlar.
BAZ 541 - Kripto para ile işlem yapanlar

Kripto parayla işlem yapanlar

Çalışma durumu

Öne çıkanlar

- 1** Kripto paraları duymayan kalmadı. Kripto paraların duyulma oranı yüzde 99.
- 2** Kripto paraların en çok kısa vadeli alım satım işlemleri için kullanıldığı düşünülüyor.
- 3** Bitcoin hâlâ en çok tercih edilen kripto para.
- 4** Kripto para ile işlem yapanların oranı her yıl artıyor.
- 5** Kripto para denilince akla ilk gelen kavram sanal para.
- 6** Kripto paralar ile işlem yapanların 4'te 1'i son 6 ayda işlem yapmaya başladı.
- 7** Her 10 kişiden 4'ü kripto para cüzdanı kavramını biliyor.
- 8** Bu yılın en güvenilir ve en çok tercih edilen yatırım aracı altın oldu.
- 9** Kripto para ile işlem yapanların ortalama yaşı 34,7.

Araştırma aşamaları

Bu kantitatif araştırma, 18-55 yaş arası, A, B, C1, C2 sosyoekonomik statü mensubu, kripto para kavramını duyan, %95 güven aralığında $\pm 4,5$ hata payına göre 2002 kişiyle CAPI (Bilgisayar Destekli Yüz Yüze Anket) yöntemiyle görüşmeler yapılarak gerçekleştirildi.

Araştırma, İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması'na göre Türkiye'yi temsilen 12 ilde (İstanbul, İzmir, Ankara, Adana, Bursa, Erzurum, Gaziantep, Kayseri, Malatya, Samsun, Tekirdağ, Trabzon) gerçekleştirildi.

AMAÇ

Türkiye’de kripto para bilinirliğini, algısını, yatırım aracı olarak görülme eğilimini ölçmek

Kripto paraya dair beklentileri, motivasyonları ve bariyerleri tespit etmek

YÖNTEM

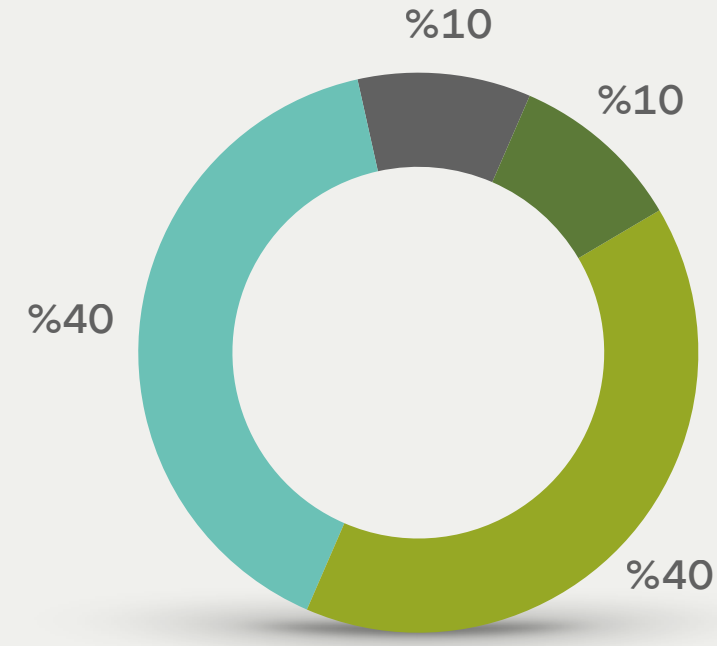
Kantitatif araştırma

Yüz yüze görüşme yöntemi / CAPI
(Bilgisayar Destekli Yüz Yüze Anket)

ÖRNEKLEM

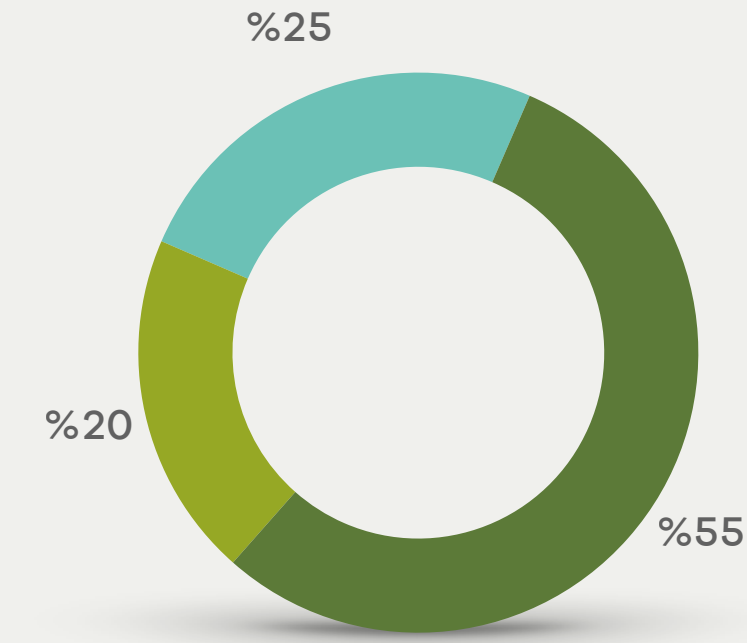
Kripto para/Bitcoin’i duyan kişilerle yüzde 95 güven düzeyinde $\pm 2,2$ hata payına göre 2002 kişiyle görüşme

Kripto para/Bitcoin ile işlem yapan kişilerle yüzde 95 güven düzeyinde $\pm 4,5$ hata payına göre 541 görüşme

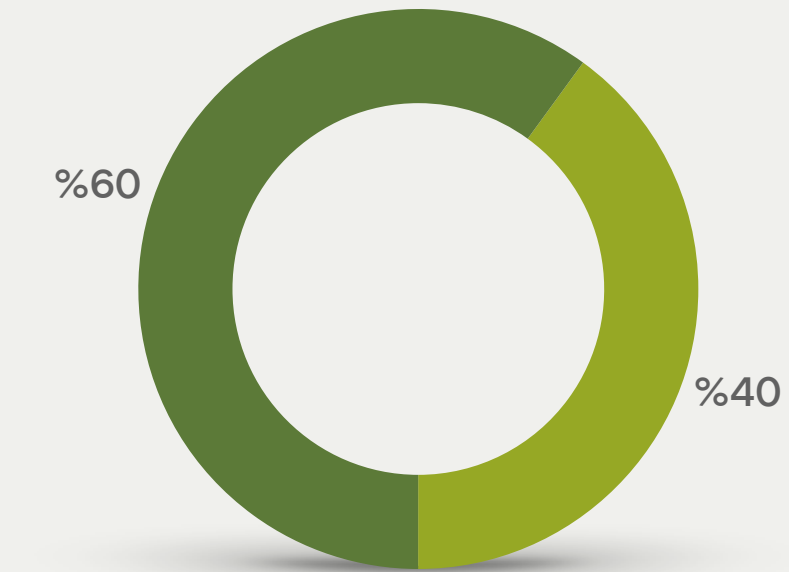
YAŞ

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-55

SOSYOEKONOMİK

- C1
- AB
- C2

CİNSİYET

- Erkek
- Kadın

Örneklem dağılımı

İstanbul - %20

Batı Anadolu - %13

Ege - %13

Güneydoğu Anadolu - %12

Doğu Marmara - %10

Akdeniz - %10

Batı Karadeniz - %4

Ortadoğu Anadolu - %4

Batı Marmara - %4

Orta Anadolu - %4

Kuzeydoğu Anadolu - %3

